

RIIGIKANTSELEI

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

RIIGI INFOSÜSTEEMI AMET

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava 2017-2019

Detsember 2016

Koostaja: Callisto Group OÜ

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Hetkeolukorra analüüs	6
2. e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava eesmärk	7
3. e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevused	9
3.1 Organisatsioonidevaheline koostöö	9
3.1.1 Keskne koordinaator.....	9
3.1.2 e-Eesti maine juhtrühm.....	10
3.1.3 e-Eesti maine töörühm	10
3.1.4 Suhtlus- ja infovahetuskeskkonnad	11
3.2 e-Eesti maine sihtriigid	11
3.2.1 A-prioriteediga riigid.....	13
3.2.2 B-prioriteediga riigid.....	13
3.2.3 C-prioriteediga riigid	14
3.2.4 Muud riigid	14
3.3 e-Eesti sõnumid	14
3.3.1 e-Eesti lood.....	15
3.3.2 Sõnumite monitooring.....	16
3.3.3 e-Eesti põhisõnumid	16
3.3.4 Valdkonnapõhised sõnumid	18
3.4 e-Eesti kanalid	21
3.4.1 Meedia	21
3.4.2 Sotsiaalmeedia	23
3.4.3 Veebilehed.....	28
3.4.4 Turundusmaterjalid.....	32
3.5 e-Eesti kõneisikud	40
3.5.1 Kõneisikute grupid	41
3.5.2 e-Eesti saadikuprogramm.....	43
3.5.3 Abimaterjalide loomine kõneisikutele	43
3.5.4 Kõneisikute arendamine	44
3.6 Esinemised ja kohtumised	45
3.6.1 Rahvusvahelised kohtumised ja visiidid	45
3.6.2 Rahvusvahelistel sündmustel osalemine.....	46
3.6.3 Eestis toimuvad rahvusvahelised sündmused.....	49
3.7 Akadeemiline koostöö	52
3.8 Konkursid	53
4. e-Eesti rahvusvahelise mõjukuse mõõdikud, sihttasemed ja võtmetulemused .54	54
4.1 Otsesed e-Eesti rahvusvahelise mõjukuse mõõdikud	55
4.1.1 Kohtumised ja esinemised.....	55
4.1.2 e-Eesti kajastused rahvusvahelises meedias.....	59
4.1.3 e-Eesti kajastused sotsiaalmeedias	61
4.2 Kaudsed e-Eesti rahvusvahelise mõjukuse mõõdikud	63
4.2.1 Eesti IKT sektori ekspordimaht.....	63
4.2.2 e-Residentide hulk.....	63
4.2.3 e-Estonia Showroomi külastused	63

Lisa 1. Hetkeolukorra analüüs.....	64
Lisa 2. e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava 2017-2019 (tabel) ...	64
Lisa 3. e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava sihtriigid.....	64
Lisa 4. e-Eesti rahvusvahelised kõneisikud	64
Lisa 5. e-Eesti rahvusvahelise maine juhtrühma liikmed	64
Lisa 6. e-Eesti kanalid	64
Lisa 7. Kohtumiste ja esinemiste vorm.....	64
Lisa 8. Näited e-Eesti meediamonitoringu analüüsivõimalustest.....	64
Lisa 9. Näited e-Eesti sotsiaalmeediamonitoringu analüüsivõimalustest.....	64
Lisa 10. Monitoringu märksõnad	64
Lisa 11. Meedialistid.....	65
Lisa 12. e-Eesti kommunikatsiooniplaan.....	65

Sissejuhatus

e-Eesti teemalise koostöö ja kommunikatsiooni puhul on tekkinud märkimisväärne vajadus keskse juhtimise järele. Osapooli, kes e-Eesti teemadega kokku puutuvad ja Eestit neil teemadel rahvusvahelises avalikkuses esindavad, on üha enam. Paralleelselt kasvab pidevalt erinevate kanalite ja sõnumite hulk. Samal ajal peab e-Eestist loodav kuvand olema terviklik ja tuginema läbimõeldud kontseptsioonile, mitte müütidele.

Katseid e-Eestiga seotud osapoolte tegevuste suuremaks koordineerimiseks on tehtud ka varem, ent selge rollijaotuse puudumisel on algatused kujunenud ebajärjepidevaks. Käesoleva tegevuskava oluline eesmärk on anda e-Eesti maine kujundamisega seotud osapooltele ette selge raamistik, mis aitab aru saada eesmärkidest, vajalikest tegevustest ja rollijaotusest, muuta omavaheline infovahetus sujuvaks ning võimaldada tehtud töö tulemusi ka hinnata.

Oluline samm e-Eesti loo selgema defineerimise poole tehti 2015. aastal, mil valmis Daniel Vaariku kontseptsioon "Eesti kui rajaleidja". Paraku ei ole paljude seal toodud ettepanekute elluviimiseni käesoleva tegevuskava koostamise hetkel veel jõutud. Seetõttu on tegevuskava koostamisel võetud arvesse ka Daniel Vaariku poolt analüüsi käigus läbi viidud rahvusvaheliste ekspertintervjuude põhijäreldusi.

Tegevuskava elluviimisel on oluline edasi arendada rajaleidja kontseptsiooni ja luua praktilised tööriistad nende lugude rääkimiseks. Täna on oluliselt suuremat tähelepanu tuleb pöörata sellele, et kõigil e-Eesti kõneisikutel oleks hea ligipääs e-Eesti loo rääkimiseks vajalikele põhjalikele taustamaterjalidele, lihtsasti kasutatavatele faktilehtedele ja visuaalsetele materjalidele. Vaid sel moel saab tagada, et e-Eesti kuvand areneb tänu ühisele pingutusele soovitud suunas.

Käesoleva tegevuskava esimeses lisas analüüsitakse e-Eesti kuvandi hetkeolukorda tegevuskava koostamise perioodil läbiviidud ekspertintervjuude, rahvusvahelise meedia- ja sotsiaalmeediamonitooringu ning erinevate e-Eesti kanalite kaudu.

Tegevustele selgema fookuse andmiseks on tegevuskavas määratletud e-Eesti rahvusvahelise maine tegevuskava sihtriigid, kus Eestil on e-valdkonnas kõige laialdasemad huvid ja mis seetõttu vääriks ka kommunikatsioonitöös erilist tähelepanu.

Peatükis "e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevused" on kirjeldatud erinevad tegevussuunad, mida käsitleb käesoleva tegevuskava tuumaks olev lisa 2 "e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava 2017-2019 (tabel)". Nimetatud lisas on välja toodud konkreetsete tegevuste tähtsajad, sihtgrupid, tegevuste elluviimise eest vastutajad ja kaasatud osapooled, võimalik rahastusvajadus ja muud olulised aspektid. Samuti on tabelis märgitud tegevuste prioriteetsus: "1" tähistab tegevusi, mille teostamine on väga oluline, ja "2" tähistab tegevusi, mille teostamine on vähem oluline.

Viimases peatükis on kirjeldatud metoodika Eesti rahvusvahelise mõjukuse mõõtmiseks infoühiskonna, sh e-riigi teemadel.

Tegevuskava on ennekõike abiks e-Eesti erinevatele osapooltele, kellel on oluline roll e-Eesti teemade kommunikatsioonis. Tegevuskava annab kätte peamised tegevused, mille järjepidev arendamine aitab kaasa e-Eesti rahvusvahelise maine edendamisele.

E-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava töötatakse välja ja selle osalist elluviimist koordineeritakse Riigi Infosüsteemi Ameti tellimusel ja koostöös Riigikantseleiga Euroopa Liidu struktuuritoetuse toetuskeemist „Infoühiskonna teadlikkuse tõstmine“ Euroopa Regionaalarengu Fondi rahastusel.

1. Hetkeolukorra analüüs

Käesolev tegevuskava tugineb eelanalüüsidel, mille raames viidi läbi ekspertintervjuud e-Eesti osapooltega, analüüsiti e-Eesti kajastusi meedias ja sotsiaalmeedias ning e-Eesti erinevaid kanaleid.

Ajavahemikul august-september 2016 intervjueris tegevuskava koostaja hetkeolukorra analüüsimiseks kokku 21 e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise kõige tihedamalt seotud organisatsiooni esindajat. Intervjuud viidi läbi järgmiste isikudega:

- Siim Sikkut (strateegiabüroo nõunik, Riigikantselei, edaspidi ka RK),
- Anna Piperal (tegevjuht, e-Estonia Showroom),
- Maria Belovas (avalike suhete osakonna peadirektor, Välisministeerium, edaspidi ka VM),
- Kätlin Kattai (rahvusvaheliste suhete juht, Registrate ja Infosüsteemide Keskus, edaspidi ka RIK),
- Katre Kasmel (kommunikatsioonijuht, e-Residentsus),
- Taavi Kotka (side ja riigi infosüsteemide asekancler, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, edaspidi ka MKM),
- Anu Vahtra-Hellat (kommunikatsioonijuht, e-Riigi Akadeemia, edaspidi ka eGA),
- Arvo Ott (juhatuse liige, eGA),
- Hannes Astok (juhatuse liige, eGA),
- Piret Reinson (turundusjuht, EAS),
- Alari Orav (disainijuht, Eesti Disainimeeskond),
- Priit Pruul (kommunikatsioonijuht, EAS),
- Doris Põld (klastrijuht, Eesti IKT klaster),
- Jüri Jõema (tegevjuht, ITL),
- Valdek Laur (ELi eesistumise digikuvandi töörühm),
- Ain Aaviksoo (e-teenuste arengu ja innovatsiooni asekancler, Sotsiaalministeerium),
- Piret Hirv (e-teenuste arengu ja innovatsiooni valdkonna nõunik, Sotsiaalministeerium),
- Karin Volmer (kommunikatsioonijuht, Sotsiaalministeerium),
- Rauno Veri (kommunikatsiooniosakonna juhataja, Riigi Infosüsteemi Amet, edaspidi ka RIA),
- Liina Areng (rahvusvaheliste suhete juht, RIA),
- Daniel Vaarik (Eesti kui rajajaid ja kontseptsiooni looja).

Intervjuude eesmärk oli hinnata hetkeolukorda organisatsioonide vahelises koostöös ja infovahetuses, määratleda kõneisikuid, rahvusvahelisi sihtriike, sõnumeid ja infokandjaid, mille kaudu rahvusvaheline kommunikatsioon toimub. Intervjuude baasilt on tõstatatud ka probleemipüstitus, millest tegevuskava lähtub. Ühtlasi tekkis intervjuudest praktilisi ettepanekuid, mida on tegevuskavas arvesse võetud.

Tegevuskava koostaja analüüsis eelanalüüsi käigus e-Eesti teemade kajastusi rahvusvahelises meedias ja sotsiaalmeedias perioodil 1. august - 31. oktoober 2016, kasutades selleks monitooringukeskkonda Meedius Fusion.

e-Eesti kanaleid analüüsid vaadeldi erinevaid veebilehekülgi, Twitteri-kontosid, Facebooki lehekülgi, videojagamise kanaleid, uudiskirju, füüsilisi infokandjaid, blogisid ja Wikipedia artikleid.

Täpsema ülevaate eelanalüüsi tulemustest leiab lisast 1 "Hetkeolukorra analüüs".

2. e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava eesmärk

Kogu e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava (edaspidi ka *e-Eesti maine tegevuskava*) lähtub eeldusest, et Eestil on vaja tugeva infoühiskonna mainet. e-Eesti on kujunenud kogu Eesti kuvandi üheks keskseks ja oluliseks komponendiks. See paistab silma nii rahvusvahelises meediapildis, sotsiaalmeedias kui ka ekspertide poolt antud hinnangutes.

Tugev e-Eesti kuvand aitab meie IKT sektori ettevõtetal leida investoreid ja olla edukas oma toodete ekspordil. Hästi toimiva digitaristu maine kinnitab muuhulgas rahvusvahelisele avalikkusele, et Eestis on hea ärikeskkond. Samuti on digitaalvaldkond oluline sektor, kus soovime olla kaasatud rahvusvaheliste poliitikate kujundamisel. Sellest, kui hea mainega on meie e-lahendused, sõltub ka valdkonna järelkasv ja tiptasemel tööjõu soov end Eesti IKT sektoriga siduda.

Samal ajal on kujunenud e-Eesti arendamine ja kommunikatsioon detsentraliseerituks. Valdkonda panustavad paljud organisatsioonid, ent päriselt ei ole e-Eesti justkui kellegi asi. Aja jooksul on välja kujunenud rollijaotus, ent samal ajal on olulisi ülesandeid, mis jäävad täna keskse koordineerimatusse tõttu täitmata. Kuna vastutus jaguneb paljude osapoolte vahel erinevatest sektoritest, ei ole seatud keskseid eesmärgi e-Eesti sõnumite kommunikatsiooniks ja arusaam Eesti e-mainet muutumisest ajas puudub.

Sellest hoolimata on e-Eesti kogemuse rahvusvahelisel tutvustamisel ära tehtud väga suur töö. Suures osas on selle eest vastutanud väikene hulk väga prominentseid kõneisikuid ja loetud organisatsioonid - see on ühtlasi Eesti e-riigi kommunikatsiooni suurim nõrkus. Väga piiratud rahvusvahelise esinemisuskusega kõneisikute ring seab Eesti võimekusele piirangud. Kõrgetasemeliste kõneisikute ringi teadlikuks laiendamiseks süsteemseid pingutusi tehtud ei ole ja seetõttu võib Eesti e-riigi maine edenemine saada suure tagasilöögi üksikute isikute rollimuutuste tõttu. Tegevuskava koostamise hetkel on see risk ka osaliselt realiseerunud, sest rollid on muutunud või lähiajal muutumas kolmel e-Eesti teemadel väga olulisel kõneisikul: president Toomas Hendrik Ilvesel, peaminister Taavi Rõivasel ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi side ja riigi infosüsteemide asekancler Taavi Kotkal.

Puudusi on ka e-Eesti teemadega vähem kokku puutuvate kõneisikute ettevalmistuses, kelle teadmised oma kindlast tööloogist võivad olla küll head, ent kelle üldine arusaamine e-Eesti põhisõnumitest ja prioriteetidest ning esinemisuskused vajavad parandamist. Selle eelduseks on aga esmalt kesksete põhisõnumite ja valdkonnapõhiste jutupunktide kokkuleppimine, mis on ka käesoleva tegevuskava üheks sihiks. Sõnumite kokkuleppimine ja regulaarne uuendamine aitavad kõneisikutel kinnistada müütide asemel fakte.

e-Eesti maine edendamisel tuleb võtta arvesse tugevusi, nõrkusi, ohtusid ja võimalusi, mis on kokku võetud järgnevas SWOT analüüsis.

S - TUGEVUSED

- Nutikad e-lahendused on Eesti visiitkaart maailmas
- Eesti e-lahendusi kajastavad mõjukad maailma meediaväljaanded
- e-Eesti kõneisikud on oodatud esinejad mõjukatel sündmustel
- e-Eesti on kujunenud riigi tähtsaimate juhtfiguuride oluliseks võtmeteemaks
- Eestist on pärit edukad IKT valdkonna ettevõtted
- Eestis asuvad IKT valdkonna olulised kompetentsikeskused
- e-Residentsuse programm on maailmas unikaalne

W - NÕRKUSED

- e-Eesti rahvusvahelise maine edendamises on seni puudunud terviklik tegevuskava
- e-Eesti rahvusvahelist mainet ei ole mõõdetud ega seatud sihteesmärke
- Puuduvad e-Eesti kõneisikutele suunatud paindlikud abimaterjalid
- Puudub koostöökeskkond e-riigi osapoolte jooksvaks infovahetuseks
- Kõneisikute tase on ebaühtlane, mõjukate kõneisikute ring on kitsas
- Eestil puuduvad ressursid suuremahuliste mainekampaaniate korraldamiseks välisriikides
- Välismeediaga suhtlemine on reaktiivne

O - VÕIMALUSED

- Täna ei ole üheselt tunnustatud riiki, mis oleks e-valitsemise mõtteliider, kuid Eesti on usutav teenäitaja
- ELi eesistumine loob võimaluse uute liiduülest e-lahenduste loomiseks ja juurutamiseks
- Globaliseerumine tekitab nõudluse asukohast sõltumatute ja piirideülest e-teenuste järele
- Rahvastiku vananemine/vähenemine arenenud riikides survestab ühiskonda tõhusamaks muutuma ja e-lahendusi kasutusele võtma
- Välisinvestorite huvi investeerida Eesti idufirmadesse
- Riigi hea maine e-valitsemise valdkonnas kasvatab Eesti IKT ettevõtete ekspordimahte

T - OHUD

- Eesti muutub rahvusvaheliselt e-Narniaks, sest e-Eesti teemadel levitatakse müüte
- Eesti lahenduste unikaalsus aja jooksul väheneb
- e-Eesti teenuste edukas eksport sõltub poliitilistest otsustest ja riiklikest arengusuundadest
- Suure ulatusega küberriskide realiseerumine vähendab usaldust e-teenuste vastu
- Investorid vähendavad buumi kartuses investeringuid IKT- ja idufirmadesse
- Euroopa Liit võtab kasutusele Eestist erineva formaadiga digiallkirja
- Globaalsete ettevõtete mõju kasv avaliku sektori e-teenuste valdkonnas

Joonis 1. e-Eesti SWOT analüüs.

3. e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevused

3.1 Organisatsioonidevaheline koostöö

e-Eesti juhtimismudel on hajus nagu ka Eesti e-lahendused. Sellega seoses on e-Eesti kommunikatsioon killustunud. Kuigi e-Eesti maine kujundamisel on juba täna tehtud palju pingutusi ja suuri edusamme, siis on mainekujunduslike rollide detsentraliseeritus tegevuskava koostajate hinnangul praeguse süsteemi suurimaks puuduseks.

Kuigi täna toimib koostöö e-Eesti erinevate osapoolte vahel üldjoontes sujuvalt, toob käesolev tegevuskava endaga kaasa uusi tegevusi, millega seni ei ole ükski e-Eesti osapool jõudnud tegeleda. Seetõttu on e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava elluviimisel väga oluline vältida vastutuse hajumist. Kõigi tegevuste elluviimist, tulemuste mõõtmist, tööriistade loomist ja koostöörutiinide toimimist on oluline keskselt koordineerida, et oleks tagatud tegevuskava täitmine. Tegevuskava koostaja on teinud ettepanekud tööjaotuse osas peatükkides 3.1.1, 3.1.2 ja 3.1.3.

3.1.1 Keskne koordinaator

e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava esimesel elluviimise aastal koordineerib tegevuskavas kirjeldatud tegevuste elluviimist tegevuskava koostaja. Alates 2018. aastast on oluline tagada selle vastutuse ülekandmine mõnele e-Eesti osapoolele.

Koordinaatori roll on vastutada tegevuskavas ette nähtud tegevuste eduka elluviimise eest paika pandud tähtaegadeks. Selleks korraldab koordinaator osapoolte vahelist koostööd ja nõustab e-Eesti osapooli nende vastutusel olevate tegevuste elluviimisel. Mõningate tegevuste puhul on koordinaator ühtlasi ise vastutav nende elluviimise eest.

Tegevuskava koostaja näeb, et hetkel on peamine infoühiskonna mainekujunduslik roll langenud e-Estonia Showroomile. Pärast IKT Demokeskusest e-Estonia Showroomiks muutumist ja EASi alla liikumist on keskuse peamine tegevusfookus olnud delegatsioonigruppide vastuvõtmine ja esitluste korraldamine. Samal ajal peab e-Estonia Showroom üleval laia hulka e-Eesti keskseid infokanaleid - uudiskirja, kvartalikirja, tööriistakasti, esitlust, videokogu jne.

Tegu on loogilise väravaga e-Eesti teemadeni ja seetõttu näevad käesoleva tegevuskava koostajad, et e-Estonia Showroom võiks kanda ka laiemat vastutust e-Eesti rahvusvahelise kommunikatsiooni ja mainekujunduslike tegevuste koordineerimise eest. Praeguse inim- ja rahalise ressursi juures ei ole see ootus õigustatud ja seetõttu tuleb leida e-Estonia Showroomile täiendavaid vahendeid alates 2018. aastast, et tekiks võimekus võtta üle tegevuskava koordinaatori roll pärast tegevuskava koostaja taandumist. Jätkusuutlikkuse tagamiseks on oluline luua ka tegevuskava juhtimise strateegiline tasand Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumis.

Tegevuskava koostaja ettepanek on, et e-Eesti maine tegevuskava edaspidise koordinatsiooni tagavad Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium ja EASi koosseisu kuuluv e-Estonia Showroom omavahelises koostöös.

e-Eesti maine edendamise eest vastutab valdkonna poliitikakujundajana Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, kelle ülesandeks on:

- tegevuskava elluviimise üldkoordinatsioon, sh juhtrühma töö juhtimine;
- ettepanekute tegemine e-Eesti maine edendamiseks vajalike tegevuste osas;
- sihteesmärkide saavutamise analüüs;
- e-Eesti rahvusvahelise maine tegevuskava ajakohastamise ja uuendamise juhtimine;
- kõneisikute koolitusvajaduste analüüs ja koolituste kavandamine.

e-Eesti maine tegevuskava elluviimise eest vastutab edaspidi e-Estonia Showroomi koosseisu kuuluv tegevuskava koordinaator, kelle ülesandeks on:

- koostöö Eesti brändi arendavate osapooltega ja e-Eesti rahvusvahelise maine eest seismine;
- e-Eesti keske kommunikatsiooniplaani koostamise juhtimine ja elluviimine koostöös e-Eesti osapooltega;
- kommunikatsioonikanalite loomine ja arendamine;
- e-Eesti sõnumite ajakohastamine, materjalide ja kanalite uuendamine;
- e-Eesti maine sihtriikide ajakohastamine;
- suhete loomine ja hoidmine rahvusvaheliste meediakanalite ja sündmuste korraldajatega;
- kõneisikute esinemiste jooksev monitooring ja tagasisidestamine;
- kõneisikute koolituste korraldamine;
- jooksva monitooringu teostamine;
- jms.

3.1.2 e-Eesti maine juhtrühm

Oluliseks omavahelise infovahetuse kohaks kujunevad kvartaalsed e-Eesti maine juhtrühma (edaspidi kasutatud ka *juhtrühm*) kohtumised. e-Eesti maine juhtrühm on perioodiliselt kogunev koostöögrupp, mille eesmärk on töötada ühiselt e-Eesti rahvusvahelise kuvandi parendamise nimel.

Eesmärgi saavutamiseks juhtrühma liikmed:

- langetavad ja kinnitavad otsuseid seoses e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskavaga (kommunikatsiooniplaani kinnitamine, e-Eesti sõnumite kinnitamine jne.);
- vastutavad kokkulepitud tegevuskava elluviimise eest oma organisatsioonis;
- vahetavad infot e-Eesti oluliste arengute, aktuaalsete teemade, plaanitavate tegevuste ja koostöövõimaluste osas.

Juhrühma kohtumiste kohta koostab koordinaator kirjalikud kokkuvõtted, mida hoitakse Google Drive koostöökaustas vms keskkonnas, kust need on leitavad kõigile juhtrühma liikmetele.

Maine juhtrühma kuuluvad põhiliikmed, kelle igapäevatöö on kõige tihedamalt seotud e-Eesti temaatikaga. Vastavalt konkreetse kohtumise päevakorrale kaasatakse maine juhtrühma vajadusel täiendavaid osalejaid. Püsiliikmete ring ei ole piiratud ning vastavalt protsessi kulgemisele võib maine juhtrühma loetelu täieneda. Juhrühma põhikoosseisu liikmed vaadatakse üle iga-aastaselt. e-Eesti maine juhtrühma liikmete esialgne loetelu asub lisa 5.

3.1.3 e-Eesti maine tööühm

Tegevuskava esimesel elluviimise aastal koguneb üks kord kuus e-Eesti maine tööühm, kuhu kuuluvad:

- tegevuskava koostaja,
- Riigikantselei,
- RIA (teadlikkuse toetuskeem) ja
- MKMi esindajad.

Töörühmas jälgitakse tegevuskava elluviimise hetkeseisu ja koordineeritakse e-Eesti maine juhtrühma tööd. Järgnevatel tegevuskava aastatel moodustavad töörühma Riigikantselei, MKMi ja e-Estonia Showroomi esindajad.

3.1.4 Suhtlus- ja infovahetuskeskkonnad

Täna ei ole e-Eesti osapooltel mugavat koostöökeskkonda, kus omavahel aktuaalseid teemasid arutada või küsimusi püstitada.

Selline keskkond tuleb kindlasti luua, kasutades selleks mõnd laialdaselt kasutuses olevat keskkonda. Igapäevaseks infovahetuseks (nt põnevamate uudiste jagamine) luuakse suletud Facebooki grupp. Grupiga liidetakse esialgu nii e-Eesti maine juhtrühma kui ka teiste e-Eesti osapoolte esindajad. Soovi korral võivad teemast huvitatud osapooled ka ise grupiga liitumiseks soovi avaldada.

Kuigi Facebooki grupp ei sobi tundliku info vahetamiseks ja on selgelt informaalne loomuga, on enamik inimesi harjunud kanalit kasutama ning formaalse keskkonna kõrval on oluline luua ka võimalusi vabamaks suhtluseks. Gruppi saavad postitada kõik grupi liikmed. Gruppi modereerib ja postitab sinna päevakohast infot koordinaator, kelleks 2017. aastal on tegevuskava koostaja.

Mitteavalikke töödokumente, mis on vajalikud e-Eesti maine juhtrühma liikmetele, hoitakse Google Drive vms keskkonnas, kuhu pääsevad ligi vaid selleks koordinaatori poolt volitatud osapooled.

Organisatsioonidevahelise koostööga seotud tegevused rahvusvahelise maine edendamise tegevuskavas:

- Osapoolte nõustamine tegevuste elluviimisel
- e-Eesti maine koordinaatori leidmine (e-Estonia Showroom, EAS)
- e-Eesti maine eest vastutamise rolli seadmine MKMis
- Tööde üleandmine EASile ja MKMile
- e-Eesti maine juhtrühma kohtumiste korraldamine (1x kvartalis)
- e-Eesti maine juhtrühma kohtumiste kokkuvõtete koostamine
- e-Eesti maine töörühma kohtumiste korraldamine (1x kuus)
- e-Eesti osapoolte suhtlus- ja infovahetuskeskkonna loomine ja modereerimine (Facebooki grupp, Google Drive keskkond)
- e-Eesti maine juhtrühma nimekirja ülevaatamine

3.2 e-Eesti maine sihtriigid

Käesoleva tegevuskava elluviimise periood on kolm aastat (2017-2019). Võttes arvesse piiratud aja-, inim- ja rahalist ressursi, on oluline tegevusi võimalikult palju fokuseerida. Seetõttu määrati tegevuskava koostamise käigus esmakordselt e-Eesti rahvusvahelise maine sihtriigid erinevate oluliste huvide lõikes. Sellist koondülevaadet seni tehtud ei ole ja riikide prioriteedid on kujunenud organisatsioonipõhiselt.

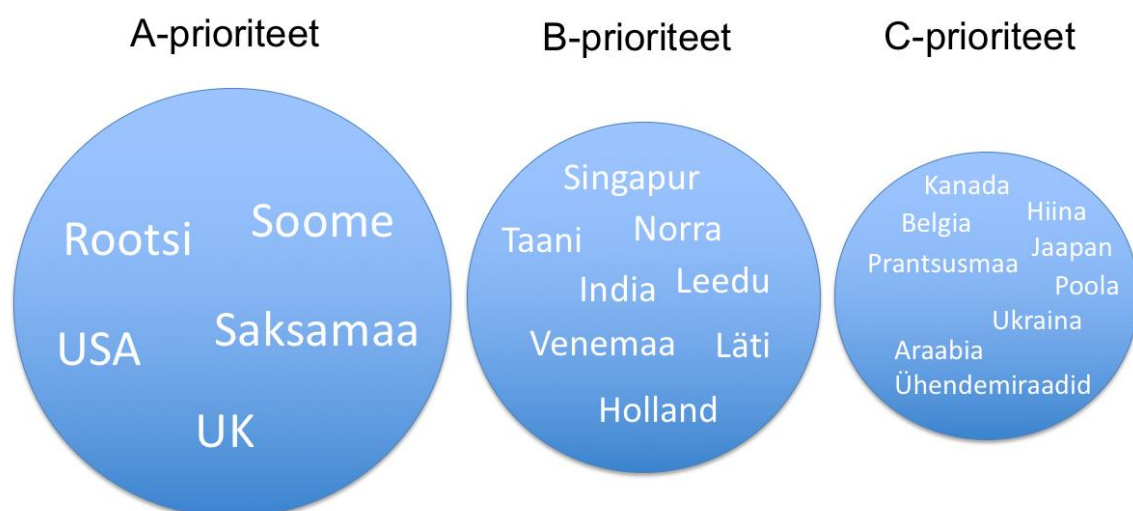
Sihtriikide prioritseering on oluline tööriist e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava elluviimisel. Sellest lähtuvalt on võimalik teha valikuid erinevate kohtumiste ja esinemiste prioritseerimisel, proaktiivsete meediategevuste planeerimisel ja materjalide loomisel.

Tegevuskava sihtriikide määramiseks koguti sisendit e-Eestiga seotud osapooltelt ja määratleti olulised sihtriigid kuue valdkonna lõikes: IT-poliitika, IT-eksport, välispoliitika, välisinvesteeringud, e-Residentsus ning haridus ja järelkasv. Osapooltel paluti märkida ära olulised sihtriigid, eristades A ja B prioriteediga riike. Sisendit andsid prioritseeringusse ITL, MKM, Riigikantselei, Välisministeerium, HITSA, Archimedes, e-Residentsuse meeskond ja e-Estonia Showroom.

Lisaks võeti riikide prioritseeringul arvesse Eesti olulisi väliskaubanduse partnereid, lisades täiendava prioriteedi kümnele Eesti suurimale ekspordi sihtriigile. On oluline märkida, et kõik kümme suurimat väliskaubanduspartnerit jõudsid meetodikat kasutades ka A ja B prioriteediga sihtriikide hulka. Riikide täpne kaardistus erinevate huvide lõikes on toodud lisan 3. Sihtriigid kinnitati e-Eesti maine juhtrühmas ja e-Eesti nõukogus.

Analüüsid seda, millistes riikides on Eestil olulisi huve rohkem kui ühe teema lõikes, grupeeriti sihtriigid kolme prioriteetsusastmesse:

- A-prioriteediga riikide hulka kuuluvad riigid, kus Eestil on A-prioriteediga huve vähemalt viies erinevas valdkonnas.
- B-prioriteediga riikide hulka kuuluvad riigid, kus Eestil on A-prioriteediga huve vähemalt kolmes erinevas valdkonnas.
- C-prioriteediga riikide hulka kuuluvad riigid, kus Eesti huvi piirdub kitsama valdkonnaga - neis riikides on Eestil huve vähemalt kahes valdkonnas, kusjuures minimaalselt üks neist huvidest on A-prioriteediga mõnes muus valdkonnas kui haridus ja järelkasv.

Joonis 2. e-Eesti rahvusvahelise maine sihtriigid.

Arvestades muutlikku keskkonda, vaadatakse sihtriikide kaardistus lähtuvalt samast metoodikast üle kord aastas e-Eesti maine juhtrühmas ja vajadusel uuendatakse lähtuvalt tulemustest sihtriikide prioritseeringut.

3.2.1 A-prioriteediga riigid

A-prioriteediga riikide hulka kuuluvad USA, UK, Saksamaa, Soome ja Rootsi. Kõigis neis riikides on Eestil nii IT-poliitilisi, IKT valdkonna ekspordi kui ka välispoliitilisi huve. Lisaks kuuluvad neli neist riikidest (USA, Saksamaa, Soome ja Rootsi) ka Eesti kümne suurima ekspordipartneri hulka. Nii Soome, Saksamaa, Rootsi kui ka UK puhul hinnati turge oluliseks ka võimalike IKT valdkonna välisinvesteeringute vaatest. E-Residentsuse projekti peamiste sihtriikide hulka kuuluvad A-prioriteediga riikidest nii UK kui ka USA.

A-prioriteediga riikide näol on tegemist sihtriikidega, kus Eestil on e-lahenduste vaates väga laialdased huvid. Seetõttu on ülioluline, et lisaks reaktiivsele lähenemisele suunatakse neisse riikidesse ka proaktiivseid ressursse.

A-prioriteediga sihtriikide keeltes tuleb teostada meedia- ja sotsiaalmeediamonitooringut. Oluline on suhete loomine nende turgude meediakanalitega. Meedia- ja sotsiaalmeedia tegevused on kirjeldatud peatükkides 3.4.1 ja 3.4.2.

Oluline on tagada igas A-prioriteediga sihtriigis ka kohapealse e-Eesti kõneisiku olemasolu ja panustada sihtriikidega sageli kokku puutuvate kõneisikute võimalikult heasse ettevalmistusse. Kõneisikutele suunatud tegevused on toodud välja peatükis 3.5 "e-Eesti kõneisikud".

Kui e-Eesti kõneisikud peavad langetama valikuid seoses erinevatel sündmustel ja kohtumistel osalemistega, siis tuleb võimalusel eelistada sündmusi, mis toimuvad kas mõnes A-prioriteediga sihtriigis või mille auditoriumis on esindatud selle prioriteedigrupi riikide esindajaid.

Kuna mõjukuse suurendamiseks tuleb olulistest sihtriikides suurendada oma nähtavust võimalikult paljudel tasanditel, siis soovib tegevuskava koostaja muuhulgas tugevdada ka akadeemilisi sidemeid nende sihtriikidega. Neid viise puudutatakse lähemalt peatükis 3.7 "Akadeemiline koostöö".

A-prioriteediga sihtriikide lõikes on mõõdikute sihttasemed seatud ükshaaval iga sihtriigi kohta (vt peatükk 4 "e-Eesti rahvusvahelise mõjukuse mõõdikud, sihttasemed ja võtmetulemused").

3.2.2 B-prioriteediga riigid

B-prioriteediga riikides on Eestil olulisi huve vähemalt kolmes valdkonnas, seega on nende riikide näol tegu väga tähtsate sihtriikidega. B-prioriteediga riikide hulka kuuluvad Läti, Leedu ja Venemaa, Taani, Norra, Holland, India ja Singapur.

Nii nagu A-prioriteediga riikide puhul, on ka B-prioriteediga riikidest enamik Eesti jaoks ühed suurimad ekspordi sihtturud. IT-poliitika alaseid huve on Eestil nii Taanis, Lätis, Leedus, Hollandis, Norras kui Singapuris. Kõigis neis riikides on Eestil ka kas A või B-prioriteediga huve välisinvesteeringute vaatest. IT-ekspordi alaste partneritena on sellest grupist olulisimad India ja Norra. Hariduse ja järelkasvu perspektiivist on Eestil aga mõjukaid huve Indias ja Venemaal. e-Residentsuse jaoks on A-prioriteediga sihtturud India ja Singapur.

Juhul kui A-prioriteediga sihtriikide kõrval on e-Eesti osapooltel täiendavat ressursi tegelemaks proaktiivselt ka B-prioriteediga sihtriikide meediakanalitega, siis tuleb seda teha.

B-prioriteediga sihtriikide lõikes on sihttase seatud vaid kohtumiste ja esinemiste mõõdikule, sest nende sihtriikide keeltes meedia- ja sotsiaalmeediamonitooringut ei toimu. Sihttase on seatud kogu riikide grupi peale (vt peatükk 4.1.1, üksikute sihtriikide raames neid erinevalt A-prioriteediga riikidest ei määrata).

3.2.3 C-prioriteediga riigid

C-prioriteediga riikide hulgas on kõik need riigid, kus oli erineva prioriteediga huve vähemalt kahes valdkonnas, kusjuures vähemalt üks neist huvidest on A-prioriteediga mõnes muus valdkonnas kui haridus ja järelkasv. C-prioriteediga riikide hulka kuuluvad Belgia, Prantsusmaa, Ukraina, Poola, Hiina, Jaapan, Kanada ja Araabia Ühendemiraadid.

Neis riikides e-Eesti maine edendamise tegevusi planeerides tuleb arvestada eelkõige selle valdkonna huvidega, kus need on prioriteetsed - näiteks Araabia Ühendemiraatides ja Belgias on Eestil olulisi sihte IT-poliitika vallas ja Ukrainas välispoliitika ja hariduse ning järelkasvu vaates. Vastutus neis riikides tegevuste planeerimise ja elluviimise eest langeb valdavalt neile organisatsioonidele, kellel on neis riikides huve.

Meediatöös peaks käesoleva tegevuskava raames olema roll valdavalt reaktiivne. Proaktiivseid tegevusi nende sihtriikide meediakanalite osas plaanis ei ole.

C-prioriteediga riikide keeltes monitooringut ei toimu ja eraldi mõõdikute sihttasemeid C-prioriteediga riikide lõikes ei seata.

3.2.4 Muud riigid

Kuigi neile riikidele, mis A-, B- või C- prioriteediga riikide hulka ei kuulu, käesolevas tegevuskavas eraldi tähelepanu ei pöörata, tuleb arvestada, et erinevad organisatsioonid on enda jaoks sihtriigid erinevalt defineerinud. Võimalusel tuleb jätkuvalt riiklikult toetada erinevate e-Eesti osapoolte püüdlusi ka väljaspool seatud sihtriike. Nii näiteks on käesoleva tegevuskava prioriteetidesse jõudnud üsna vähe Euroopa Liidu ida-partnerluse riike, kuhu tähelepanu suunamine on välispoliitiliste prioriteetide tõttu vältimatu. Samuti on IKT-valdkonna esindajate sõnul Eesti ettevõtete jaoks näiteks ekspordi vaatest perspektiivikad Põhja-Aafrika ja Lähis-Ida riigid.

Sihtriikidega seotud tegevused e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskavas:

- e-Eesti maine tegevuskava sihtriikide ülevaatamine (1x aastas)

3.3 e-Eesti sõnumid

Müütide leviku pidurdamiseks ja faktipõhise, tervikliku e-Eesti kuvandi loomiseks on oluline sõnastada ja juurutada põhisõnumeid ning valdkonnapõhiseid sõnumeid. Sõnumeid tuleb võtta arvesse mistahes uute e-Eesti materjalide loomisel või olemasolevate ajakohastamisel ja neist tuleb lähtuda esinemiste või kohtumiste jutupunkte ettevalmistades.

Sõnumid lähtuvad e-Eesti tugevustest ja peegeldavad e-lahenduste kasu erinevast vaatepunktist: kodanikule, riigi valitsejatele ja ettevõtjatele. Sõnumite koostamisel võeti arvesse ka täna kasutuses olevaid põhisõnumeid, mida e-Eesti osapooled oluliseks peavad. Käesolevas tegevuskavas on e-Eesti põhisõnumeid neli:

- **TIPPTASEMEL INFOÜHISKOND.** Eesti on infoühiskonna **teerajaja**: näitame maailmale, kuidas ehitada infoühiskonda, kus on hea elada, töötada ja äri ajada.
- **ARENENUD DIGITARISTU.** e-Eesti **edu alus** on hea digitaristu, millele saab rajada **turvalisi ja mugavaid e-teenuseid**.
- **EFEKTIIVNE JA AVATUD VALITSEMISEGA INFOÜHISKOND.** Digilahendused muudavad **kodanike elu Eestis kiireks ja mugavaks – ja riigi efektiivseks**.
- **HEA DIGITAALNE ÄRIKESKKOND.** Eestis on tänu e-lahendustele **lihtne äri teha**.

Põhisõnumid peavad jääma ajas küllaltki muutumatuks, et need kinnistuksid. Iga-aastaselt võib uuendada põhisõnumite juurde kuuluvaid alamsõnumeid, mis aitavad sõnumeid näitlikustada. Põhisõnumid on universaalsed ja neid on võimalik kasutada e-Eesti teemadel rääkides sõltumata konkreetsest fookusest. Sõnumid kinnitatakse e-Eesti maine juhtrühmas.

Lisaks põhisõnumitele on tegevuskavas sõnastatud ka valdkonnapõhised sõnumid, mis aitavad seada fookust konkreetsete teemade lõikes (peatükk 3.3.4). Valdkonnapõhiseid sõnumeid on võimalik lähtuvalt teemast põhisõnumitega kombineerida.

3.3.1 e-Eesti lood

Tegevuskava koostamise hetkel on loomas Eesti brändi põhielemente Eesti Disainimeeskond. Ka nende poolt loodav sisu hõlmab osalt e-Eesti lugusid ja tugineb samadele sõnumitele nagu on sõnastatud käesolevas tegevuskavas.

e-Eesti sõnumite kasutamisel tuleb kõneisikul lähtuda kontseptsioonist “Eesti kui rajaleidja”. See tähendab, et müütide ja utoopilise IT-imedemaa narratiivi asemel tuleks e-Eestist rääkida kui suunanäitajast, kes loob ja rakendab uuenduslikke e-lahendusi, nähes sealjuures nii ohte kui võimalusi. Oluline on, et oma õppetunde tunnistasime ja jagaksime oma kogemusi avatult.

Rajaleidja kontseptsioonis on e-Eesti loo rääkimiseks kirjeldatud kuut erinevat lugu: “teadlik katselendur”, “efektiivsus”, “küberkaitse”, “vabadus ja hajutatus”, “Eesti - koht, kus asjad juhtuvad esimesena” ja “õppetunnid”. Iga põhisõnumi juures on võimalik tugineda ühele või mitmele põhiloole. Põhisõnumitele tuginevad lood kirjutab lähtuvalt rajaleidja lugude komponentidest lahti käesoleva tegevuskava koostaja 2017. aasta esimese kvartali lõpuks. Edaspidi tuleb lugusid iga-aastaselt ajakohastada, värskendades vajadusel sõnumite kinnitamiseks olulisi tõendavaid väiteid.

Lisaks kesksetele lugudele on oluline, et igal mõjukal kõneisikul (nt riigijuhtidest e-Eesti kõneisikud, e-Eesti saadikud) oleks lisaks ka oma isiklikud e-Eesti lood, milles on arvesse võetud kõneisiku isikupära ja kogemusi. Igal tegevuskava aastal on plaanis luua isiklikud lood viiele kõneisikule, kes valitakse esinemissageduse alusel. Vajaduse tekkimisel kõneisikute personaalsed lood uuendatakse.

3.3.2 Sõnumite monitooring

2017. aastal jälgib sõnumite kasutamist erinevates e-Eesti kanalites ja kõneisikute sõnavõttudes käesoleva tegevuskava koostaja, kes teeb vajadusel e-Eesti osapooltele ettepanekuid sõnastuse muutmiseks või täpsustamiseks. Edaspidi võtab sõnumite monitooringu üle koordinaator.

3.3.3 e-Eesti põhisõnumid

e-Eesti üldised põhisõnumid puudutavad e-Eesti keskseid argumente. Tegevuskava elluviimise käigus lisanduvad 2017. aastal sõnumite juurde sõnumite esitamiseks sobivad lood.

TEEMA	PÕHISÕNUM	ALAMSÕNUMID	RAJALEIDJA LOOD
Tiiptasemel infoühiskond	Eesti on infoühiskonna teerajaja : näitame maailmale, kuidas ehitada infoühiskonda, kus on hea elada, töötada ja äri ajada.	<ul style="list-style-type: none"> Eesti infoühiskond ja e-riik on maailmas üks arenenumaid - meid tuntakse e-Eestina, sest IKT lahendused on saanud meie igapäeva elu pärisosaks. Digilahendused hoiavad kokku energiat, aega ja raha. Ainuüksi digiallkirjastamine säästab eestlasele viis tööpäeva aastas. Eesti IKT-sektor ja ambitsioonikas <i>start-up</i> kogukond julgub luua uudseid e-teenuseid, mis muudavad maailma - mobiilsest parkimisest e-Residentsuseni. Eesti kogemus näitab, et e-riiki ja infoühiskonda saab ehitada turvalisust ja privaatsust kaotamata. Eesti on edukas kogemuste ja e-lahenduste eksportija – ligi kolmandik maailma riikidest on õppinud Eesti infoühiskonna kogemustest. 	Eesti - koht, kus asjad juhtuvad esimesena Küberkaitse Õppetunnid
Arenenud digitaristu	e-Eesti edu alus on hea digitaristu, millele saab rajada turvalisi ja mugavaid e-teenuseid .	<ul style="list-style-type: none"> Eesti e-riigi unikaalne alustala on X-tee, mis võimaldab andmekogudel turvaliselt infot vahetada, muutes erinevad toimingud kodanikele kiireks ja mugavaks. Turvalisust ja privaatsust tagav õigusruum ei ole infoühiskonna pidur - eestlased nautivad maailmas üht suurimat internetivabadust ja võimalust kontrollida oma andmete kasutamist. e-Eesti on võimalik tänu kõrgelt arenenud tehnoloogilisele baasile - kõikjal kättesaadava hinnaga internetiühendus, riiklikke 	Vabadus ja hajutatus Küberkaitse

		<p>andmekogusid turvaliselt ühendav X-tee ja digiallkirjastamist võimaldav digitaalne identiteet.</p> <ul style="list-style-type: none"> Eestis pannakse suurt rõhku elanike digitaalsete oskuste arendamisele - programmeerimist, robotikat ja kaasaegseid tehnoloogiad õpitakse tundma isegi lasteaias. 	
Efektiivne ja avatud valitsemisega infoühiskond	Digilahendused muudavad kodanike elu Eestis kiireks ja mugavaks ja riigi efektiivseks.	<ul style="list-style-type: none"> Eestlased usaldavad e-lahendusi ja kasutavad neid innukalt. Praktiliselt kõiki riigiga seotud toiminguid on võimalik teha digitaalselt - ravimireseptid väljastatakse digitaalselt ja vaid murdosa maksudeklaratsioonidest esitatakse paberil. E-lahendused vähendavad korrupsiooni ja pettuste ohtu - andmete kohene avaldamine väldib võimu väärkasutusi ja erinevalt paberdokumentidest jääb digitaalses keskkonnas kõigist toimingutest jälg. E-lahendused aitavad osutada avalikke teenuseid tõhusalt – maksukogumisest tervishoiuteenuste ja siseturvalisuse tagamiseni. Eesti seadusandluse loomine, eelnõu algatamisest kuni Riigikogu otsuseni, toimub digikanalites - otsustusprotsess on läbipaistev ja kaasab olulisi osapooli. 	<p>Teadlik katselendur</p> <p>Efektiivsus</p> <p>Vabadus ja hajutatus</p>
Hea digitaalne ärikeskkond	Eestis on tänu e-lahendustele lihtne äri teha.	<ul style="list-style-type: none"> Oleme e-teenustega muutnud ettevõtete asutamise ja juhtimise kiireks ja lihtsaks – ettevõtte saab asutada tundidega ja kogu aruandluse esitada internetis. E-teenused muudavad ettevõtte konkurentsivõimelisemaks - vähesem bürokraatia säästab aega ja raha. e-Eesti lahendused ei ole kasutamiseks ainult eestlastele - e-Residendid saavad asutada ja juhtida distantsilt ettevõtteid, anda digiallkirju kõigile lepingutele, teha makseid ja kasutada mitmeid erasektori e-teenuseid, mille abil piiriülene äri toimib usaldusväärset ja lihtsalt. Digitaalne ärikeskkond on läbipaistev - igaüks saab minutite jooksul kontrollida ettevõtete tausta. 	<p>Efektiivsus</p> <p>Vabadus ja hajutatus</p> <p>Eesti - koht, kus asjad juhtuvad esimesena</p>

		<ul style="list-style-type: none"> Eesti on ettevõtetele hea kasvulava - meil asutatakse elanike arvu kohta rohkem idufirmasid kui kuski mujal Euroopas. 	
--	--	---	--

Tabel 1. e-Eesti põhisõnumid.

3.3.4 Valdkonnapõhised sõnumid

Valdkonnapõhised sõnumid on koostatud teemadele, mis e-Eestist rääkides sageli esile kerkivad. Need puudutavad e-Eesti erinevaid komponente ja olulisi põhialuseid nagu näiteks X-tee.

Teemad, mille lõikes on käesolevas tegevuskavas sõnumid seatud, on vähemalt järgmised: X-tee, e-tervis, e-lahendused haridusvaldkonnas, i-hääletamine, avalik turvalisus, küberturvalisus, e-Residentsus ja e-valitsus. Lähtuvalt vajadusest võib aja jooksul lisanduda erinevaid valdkondi ja teemasid.

Nii nagu ka põhisõnumite puhul, tuleb alamsõnumite rakendamisel lähtuda rajaleidja kontseptsioonis toodud lugudest - see tähendab, et sõnumite vormimisel lugudeks tuleb narratiiv ehitada üles rajaleidja printsiipidele ja loo elementidele, mis on seal juures juba loodud. Valdkonnapõhistele sõnumitele on kavas luua kesksed lood 2018. aastal.

Valdkonnapõhiseid sõnumeid uuendatakse tihedas koostöös nende valdkondade e-lahendustega seotud organisatsioonidega ja kinnitatakse e-Eesti maine juhtrühmas üks kord aastas.

FOOKUS-TEEMA	PÕHISÕNUM	ALAMSÕNUMID	RAJALEIDJA LOOD
X-tee	Eestis puudub superandmebaas - erinevate asutuste sujuva koostöö ja kasutajamugavuse tagab X-tee andmevahetusplatvorm .	<ul style="list-style-type: none"> X-tee ühendab erinevate asutuste andmekogud, et muuta erinevad toimingud automaatseks - kodanikele kiiremaks ja mugavamaks. X-tee on turvaline - andmete päritolu on kindel, vahetatav info konfidentsiaalne ja andmebaasidesse tehtud päringud tagantjärgi kontrollitavad. X-tee on ressursisäästlik ja skaleeritav, võimaldades põimida olemasolevasse süsteemi uusi e-lahendusi isegi piiriüleselt. Eesti teeb X-tee arendamisel koostööd ka teiste riikidega - näiteks Soomega. 	Vabadus ja hajutatus Efektiivsus

e-tervis	Eestis kasutatavad e-tervise lahendused säästavad riigi raha ning patsiendi ja arsti aega.	<ul style="list-style-type: none"> E-tervise infosüsteem koondab olulisi terviseandmeid, et patsiendil ja arstidel oleks neile kiire ja mugav ligipääs. Eestis väljastatakse retsepte, vaadatakse ravilugusid ja broneeritakse või tühistatakse arsti vastuvõtuaegu digitaalselt, et säästa aega ja raha. Eesti eesmärk on muuta e-tervise teenused sõltumatuks patsiendi asukohast ja IKT oskuste tasemest. 	Efektiivsus Teadlik katselendur
e-Eesti hariduses	Eesti haridussüsteem toetab digipädevuste arendamist , et igaüks tuleks infoühiskonnas edukalt toime.	<ul style="list-style-type: none"> Eestis õpivad programmeerimist, robotikat ja kaasaegseid tehnoloogiad isegi koolieelikud. Eestis panustatakse IKT sektori järelkasvu - IKT erialadele asub Eestis õppima kaks korda rohkem üliõpilasi kui arenenud riikides keskmiselt. Eesti panustab sellesse, et koolidesse jõuaks kiire internetiühendus, kaasaegsed seadmed ja digitaalsed õppevahendid. 	Teadlik katselendur Eesti - koht, kus asjad juhtuvad esimesena
Avalik turvalisus	E-lahendused on võimaldanud Eestil üles ehitada ühe maailma efektiivseima kohtusüsteemi ja suurendavad Eesti avalikku turvalisust.	<ul style="list-style-type: none"> Enamikku Eesti õigussüsteemi toimingutest on võimalik teha e-keskkonnas - see säästab nii õiguskaitseorganite kui ka kodanike aega ja raha. E-politsei võimaldab ülikiiret ligipääsu olulisele infole kodaniku elukoha, mootorsõiduki, kindlustuse ja muu vajaliku kohta, hoides kokku politsei ja liiklejate aega. Täpsete positsioneerimissüsteemide kasutamine politsei, päästeameti ja kiirabi operatiivtöö reaalajas juhtimiseks võimaldab kiiremini abivajajateni jõuda. 	Efektiivsus

Küberturvalisus	Turvalisus on e-Eesti arendamise võtmeküsimus - Eesti kasutab küberturbe tagamiseks tehnoloogiad , mida toetavad läbimõeldud regulatsioonid ja e-lahenduste nutikas arhitektuur .	<ul style="list-style-type: none"> e-Eesti turvalisuse tagavad lahenduste arhitektuur, valdkonna regulatsioonid ja tehnilised lahendused. Riik jälgib pidevalt Eesti küberruumis toimuvat ja reageerib intsidentidele. Kriitilisele infrastruktuurile on seatud kõrgendatud nõuded ja selle kaitsele pööratakse teravdatud tähelepanu. Konfidentsiaalsetele digitaalsetele andmetele pääseb ligi vaid end digitaalselt tuvastades. Riigi infosüsteemid riskasutavad andmeid, mida hoitakse nende tekkekohas. Andmete vahetuseks kasutatakse turvalist andmevahetusplatvormi X-tee. 	Küberkaitse Õppetunnid
I-hääletamine	Eesti on ainus riik maailmas , kus kodanikud saavad anda valimistel oma hääle internetis .	<ul style="list-style-type: none"> I-hääletamine suurendab kodanike kaasatust, sest võimaldab osaleda valimistel mugavalt sõltumata asukohast. Eestlased usaldavad i-hääletamist - kümne aastaga kasvas internetis hääletajate hulk nullist ligi kolmandikuni. I-hääletamise muudab tavapärasest turvalisemaks eelhääletusperiood, mis võimaldab hääletajal oma valikut muuta. 	Teadlik katselendur Efektiivsus Eesti - koht, kus asjad juhtuvad esimesena
E-Residentsus	Eesti on esimene riik maailmas , mis võimaldab läbi e-Residentsuse kasutada Eesti e-teenuseid sõltumata asukohast ja kodakondsusest.	<ul style="list-style-type: none"> E-Residentsus muudab ettevõtjad asukohast sõltumatuks - kõik äri juhtimiseks vajalikud toimingud ja riikliku aruandluse saab teha digitaalselt. E-Residentsus pakub digitaalse ID abil turvalist ligipääsu Eesti e-teenustele. E-Residentsus on riiklik start-up, mille eesmärk on siduda välismaised ettevõtjad Eesti majandusruumiga. 	Eesti - koht, kus asjad juhtuvad esimesena Teadlik katselendur
e-valitsus	Eesti valitsus kasutab e-lahendusi, mis muudavad otsustusprotsessid kiiremaks ja läbipaistvamaks .	<ul style="list-style-type: none"> Valitsuse liikmete töö ja otsustusprotseduurid on tänu e-kabineti kasutamisele tõhusamad ja läbipaistvamad. Ajaga kaasas käivate e-lahenduste kasutamine muudab Eesti paindlikumaks ja konkurentsivõimelisemaks. 	Teadlik katselendur Efektiivsus Eesti - koht, kus asjad juhtuvad

			esimesena
--	--	--	-----------

Tabel 2. e-Eesti valdkonnapõhised sõnumid.

Sõnumitega seotud tegevused e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskavas on järgmised:

- Põhisõnumitele tuginevate ajakohaste lugude väljatöötamine lähtuvalt rajaleidja kontseptsioonist (2017)
- Valdkonnapõhiste sõnumitele tuginevate ajakohaste lugude väljatöötamine lähtuvalt rajaleidja kontseptsioonist (2018)
- Kõneisikute personaalsete lugude väljatöötamine (5 tk)
- Lugude iga-aastane ajakohastamine
- Sõnumite monitooring ja vajadusel tagasisidestamine (vähemalt 14x aastas)
- Põhisõnumite ja valdkonnapõhiste sõnumite arendamine, uuendamine
- Sõnumite kinnitamine järgmiseks aastaks e-Eesti maine juhtrühmas

3.4 e-Eesti kanalid

Käesolev peatükk annab ülevaate peamistest kanalitest, millega e-Eesti maine tegevuskavas tegeletakse. Käsitletavad kanalid jagunevad järgmiselt:

- Meedia
- Sotsiaalmeedia
- Veebilehed
- Turundusmaterjalid

3.4.1 Meedia

3.4.1.1 Monitooring

Meediategevuste planeerimisel on oluline roll rahvusvahelisel meediamonitooringul, millega jälgitakse igapäevaselt e-Eestit puudutavaid kajastusi A-prioriteediga sihtriikides. Monitooringu märksõnad on toodud lisas 10, märksõnade loetelu on vajadusel võimalik joosvalt täiendada. Monitooringut tuleb teostada inglise, soome, rootsi ja saksa keeltes. Eraldi analüüsitakse e-Eesti keskse kommunikatsiooniplaani tegevuste edukust ja koostatakse analüütilisi kuiseid ning iga-aastaseid monitooringuraporteid.

Tegevuskava elluviimise käigus kasutatakse monitooringut kahel tasandil:

- Operatiivtasand, kajastuste kiireks märkamiseks ning neile vajadusel reageerimiseks. Operatiivtasandi alla käivad reaalajas häireteated, mis juhivad tähelepanu ootamatult kiiresti ja jõuliselt meediaruumis levima hakkavale kajastusele, kui ka igahommikused uudiskirjad, mis koondavad viimase 24 tunni kajastusi.
- Analüütiline tasand monitooringu statistiliste näitajate põhjal vahekokkuvõtete koostamiseks. Analüütiliste kokkuvõtete sammuks on üks kuu ning koguneva statistika dünaamikat saab hiljem vaadata juba aasta lõikes.

Iga perioodi kohta koostatavates analüüsides viiakse aga läbi ka kvalitatiivne analüüs, millega analüüsitakse perioodil toimunud arengute sisulisi tagamaid – milliste e-Eesti teemadega, külastustega, sündmuste või probleemidega seoses tekkis meedias või sotsiaalmeedias palju kajastusi või mis põhjusel oli kajastuste hulk tagasihoidlik. See on vajalik, sest rahvusvaheliste meediakajastuste hulk on tihedas seoses sellega, millised on meie e-riigi arengud ja kõneisikute ringis toimuvad muudatused. Kuigi uudisväärtusliku teema eluiga rahvusvahelises meedias võib olla küllaltki pikk (nt e-Residentsus), ei ole see lõputu ja pidevalt tuleb otsida, mis on järgmine “suur asi”, millega end rahvusvaheliste tippväljaannete külgedele oleme võimelised võitlema.

3.4.1.2 e-Eesti kommunikatsiooniplaan

Tegevuskava elluviimise perioodil koostatakse e-Eesti maine juhtrühma liikmete koostöös igas kvartalis e-Eesti kommunikatsiooniplaan (lisa 12), kuhu valitakse perioodi olulisimad fookusteemad (kuni kolm olulist fookust). Lisaks juhtrühmale kaasatakse kommunikatsiooniplaani koostamisse ja elluviimisesse vajadusel teisi e-Eesti osapooli, sh nt IKT sektori ettevõtteid.

Kommunikatsiooniplaani valitakse teemasid lähtuvalt nende potentsiaalsest uudisväärtusest e-Eesti maine tegevuskava sihtriikide jaoks. Mõned teemadest võivad olla kas läbi aasta või mingil perioodil fookuses pikemalt kui vaid ühes kvartalis.

Kommunikatsiooniplaanis valitakse A-prioriteediga sihtriikide seast teemaga kõige vahetumalt seotud sihtriigid ja kirjeldatakse tegevused ning vastutused teema kommuniqueerimiseks sihtriikides.

Kommunikatsiooniplaan hõlmab sõltuvalt teemast:

- pressiteateid,
- proaktiivset lähenemist sihtriikide ajakirjanikele,
- e-Eesti kanaleid ja
- sotsiaalmeediat (sh ekspertblogi).

Kommunikatsiooni elluviimisesse panustab lisaks seotud organisatsioonidele ka käesoleva tegevuskava koostaja (pärast 2017. aastat koordinaator). Tegevuskava koostaja toetab ja abistab e-Eesti osapooli kommunikatsiooniplaani elluviimisel ja nõustab vajadusel sõnumiloomel, pakkudes abi näiteks jutupunktide loomisel või võtmetekstide toimetamisel.

Rahvusvahelisel meediasuhtlusel on põhifookuses tegevuskavas seatud sihtriikide A-prioriteediga riigid. Nende riikide puhul on tegevuskava koostamise käigus loodud meedialistid, mis asuvad lisa 11. Meedialistide loomisel on kasutatud avalikke allikaid ja Daniel Vaariku poolt Rajaleidja kontseptsiooni loomise käigus koostatud meedialiste.

3.4.1.3 Ajakirjanike visiidid

Igal aastal tehakse ettepanek Eesti külastamiseks vähemalt kahele mõne A-prioriteediga sihtriigi olulise väljaande ajakirjanikule. Ajakirjanikud, kellele ettepanek tehakse, valitakse e-Eesti maine juhtrühmas. Visiitide korraldamise eestvedajaks on välisministeerium, programmi väljatöötamisse on aktiivselt kaasatud e-Eesti maine juhtrühm ja teised e-Eesti osapooled.

3.4.1.4 Personaalsed teemapakkumised

Tegevuskava elluviimise käigus on kavas luua loetelu Eestist kirjutavatest ajakirjanikest, et neile personaalselt teemasid pakkuda.

Proaktiivse meediatöö fookused lepatakse kokku igaks kvartaliks e-Eesti maine juhrühma kvartaalse kommunikatsiooniplaani loomise käigus. Personaalsete teemapakkumiste eest vastutavad seotud e-Eesti osapooled, keda teema otseselt puudutab.

Tegevuskava elluviimise esimesel aastal ei ole kavas kasutada tasulisi teenuseid ajakirjanikele paremaks teemade *pitch*imiseks. Sellise vajaduse ilmnemisel kaalub tegevuskava koostaja teenuse kasutamist järgnevatel tegevuskava rakendamise aastatel ja teeb vajadusel ettepaneku koos eelarvekalkulatsiooniga tegevuskava uuendamise käigus.

Meediaga seotud tegevused e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskavas:

- Meediamonitooringu märksõnade tõlkimine A-prioriteediga sihtriikide keeltesse
- A-prioriteediga sihtriikide keeltes meediamonitooringu teostamine
- Igakuise analüütilise monitooringuülevaate koostamine
- Iga-aastaste meediaanalüüside koostamine
- Meediasuhtluseks vajalike materjalide tõlkimine A-prioriteediga sihtriikide keeltesse
- Kvartaalse e-Eesti kommunikatsiooniplaani koostamine
- Kvartaalse e-Eesti kommunikatsiooniplaani elluviimine
- e-Eesti osapoolte nõustamine ja abistamine rahvusvahelistele meediapäringutele vastamisel
- e-Eesti keskse kommunikatsiooniplaani tegevuste edukuse analüüs
- A-prioriteediga sihtriikide meedia esindajatele Eesti külastuste korraldamine (2 tk)
- A-prioriteediga sihtriikides Eesti teemasid kajastavate ajakirjanike jooksev monitooring ja meedialistide uuendamine
- Eesti kogemuste levitamise võimaluste jälgimine ja personaalsete teemapakkumiste tegemine

3.4.2 Sotsiaalmeedia

Tähtsamad sotsiaalmeediakanalid, mida käesolev tegevuskava puudutab, on:

- Facebook,
- Twitter,
- videojagamise kanalid,
- blogid.

Sotsiaalmeedias laiemat kõlapinna saamiseks on vajalik, et e-Eesti kõneisikud ja institutsioonid, kellel on sotsiaalmeedias oluline jälgijaskond, võtaksid e-Eesti teemadel julgelt sõna ja osaleksid

temaatilistes diskussioonides. Eriti oluline on tagada Eesti näidete ja vaadete esindatus suurema ulatuse ja haaravusega teemapüstitustes.

Samuti tuleb võimalusel kaasata e-Eesti teemade kommunikatsiooni sotsiaalmeedias ka kaudselt e-Eestiga seotud organisatsioone, innustades neid sobivate e-Eesti teemade kajastamiseks oma sotsiaalmeediakontodel.

3.4.2.1 Facebook

E-Eesti osapoolte Facebooki lehekülgede jälgitavus on üldiselt väike. Erandina paistab silma e-Estonia lehekülg, mis on ületanud 10 000 jälgija künnise, kuid jääb oluliselt alla tugevamatele persoonibrändidele. Näiteks Toomas Hendrik Ilvese jälgijaid on rohkem kui 100 000.

Kanal (<i>haldaja</i>)	Jälgijad	Sihtrühm	Soovitused
E-Estonia (<i>e-Estonia Showroom</i>)	10 453	Investorid, rahvusvahelised ettevõtjad, laiem avalikkus	Jätkata tänase kontseptsiooniga seda regulaarselt täiendades ja postituste mitmekesisust arendades. Kasutada rahvusvahelise monitooringu lahendusi, et osaleda rahvusvahelistes diskussioonides. Teemade valikul muuhulgas arvestada e-Eesti keskse kommunikatsiooniplaaniga. Luu Facebooki lühiaadress.
Riigi Infosüsteemi Amet (<i>RIA</i>)	2 585	Laiem avalikkus	Inglikeelse lehe loomine pole vajalik. Teemade valikul muuhulgas arvestada e-Eesti keskse kommunikatsiooniplaaniga. Tõsta postituste visuaalset atraktiivsust.
E-Governance Academy (<i>E-riigi Akadeemia SA</i>)	2 384	Laiem avalikkus	Sisukontseptsiooni edasi arendamine. Teha rohkem üldharivaid ja Eesti kogemusi tutvustavaid postitusi, mis toetavad e-Eesti põhisõnumeid. Leida monitooringu abil võimalusi osaleda rahvusvaheliste e-valitsemise arvamuslimidrite ekspertdiskussioonides. Tõsta postituste visuaalset atraktiivsust.
ITL (<i>ITL</i>)	1 229	Laiem avalikkus	Inglikeelse lehe loomine pole vajalik, kuid kuna tegemist on olulise kanaliga teiste e-Eesti kanalite jaoks, siis tõsta

			<p>originaalsisu osakaalu ja kaaluda postituste vähendamist iga postituse osatähtsuse tõstmiseks.</p> <p>Rahvusvahelise auditooriumini jõudmiseks teha tihedat koostööd ITLi (ja liikmetega) seotud sisu kajastamiseks e-Estonia inglisekeelsel Facebooki-lehel.</p>
Registrite ja Infosüsteemide Keskus	864	Laiem avalikkus	<p>Kuna rahvusvahelise maine edendamiseks on esmatähtis inglisekeelse lehe sisu, siis eestikeelse lehe kõrval oluline arendada edasi "Centre of Registers and Information" Facebooki-lehte.</p> <p>Tõsta uudisvoo intensiivsust.</p> <p>Jälgida postituste teemade mitmekesisust ja vaheldumist Facebooki seinal.</p> <p>Tõsta postituste visuaalset atraktiivsust.</p> <p>Luuu Facebooki lühiaadress.</p>
E-residency (E-residentsuse programm)	622	Rahvusvahelised ettevõtjad, laiem avalikkus	<p>Jätkata tänase kontseptsiooniga seda regulaarselt täiendades ja postituste mitmekesisust arendades.</p> <p>Kasutada rahvusvahelise monitooringu lahendusi, et osaleda ekspertdiskussioonides.</p>
Centre of Registers and Information Systems (Registrite ja Infosüsteemide Keskus)	572	Laiem avalikkus	<p>Teha rohkem üldharivaid ja lahendusi tutvustavaid postitusi, mis toetavad e-Eesti põhisõnumeid.</p> <p>Tõsta uudisvoo regulaarsust ja intensiivsust.</p> <p>Tõsta postituste visuaalset atraktiivsust.</p>

Tabel 3. e-Eesti teemadega otseselt seotud Facebooki kanalid (7.11.2016 seisuga) ja soovitusel edasiarendusteks.

3.4.2.2 Twitter

Sarnaselt Facebookile tuleb persoonibrändide olulisus välja ka Twitteris, kus edukaima e-Eesti osapoole kanal jääb jälgijate arvult oluliselt alla personaalsetele kontodele.

Kanal (<i>haldaja</i>)	Jälgijad	Sihtrühm	Soovitused
e-Estonia (<i>e-Estonia Showroom</i>)	4 708	Laiem avalikkus	Jätkata tänase kontseptsiooniga seda regulaarselt täiendades ja postituste mitmekesisust arendades. Jälgida e-Eesti keskse kommunikatsiooniplaani teemade esindatust.
e-Residency: Estonia (<i>E-residentsuse programm</i>)	2 002	Laiem avalikkus	Jätkata tänase kontseptsiooniga seda regulaarselt täiendades ja postituste mitmekesisust arendades. Jälgida e-Eesti keskse kommunikatsiooniplaani teemade esindatust.

Tabel 4. e-Eesti teemadega otseselt seotud Twitteri kanalid (7.11.2016 seisuga) ja soovitused edasiarendusteks.

3.4.2.3 Monitooring

Reageerimisvõimaluste avastamiseks on esmatähtis monitoorida pidevalt e-Eestiga seotud sotsiaalmeediakajastusi, eriti suurima mõjuulatusega (ulatus ja haaravus) postitusi. A-prioriteediga sihtriikides teostatakse monitooringut sihtriigi keeles. Seda võimaldab kasutusel olev Meedius Fusion meediamonitooringu rakendus, kus on võimalik seada erinevaid meeldetuletusi kriitilise tähtsusega postituste avastamiseks.

Tegevuskava elluviimise käigus kasutatakse sotsiaalmeedia monitooringut kahel tasandil:

- Operatiivtasand, mainimiste kiireks märkamiseks ning neile vajadusel reageerimiseks. Operatiivtasandi alla käivad nii reaalses häireteated, mis juhivad tähelepanu ootamatult kiiresti ja jõuliselt sotsiaalmeedias levima hakkavatele mainimistele kui ka igahommikused uudiskirjad, mis koondavad viimase 24 tunni mainimisi.
- Analüütiline tasand, monitooringu statistiliste näitajate põhjal vahekokkuvõtete koostamiseks. Analüütiliste kokkuvõtete sammuks on üks kuu ning koguneva statistika dünaamikat saab hiljem vaadata aasta lõikes.

Kuna sotsiaalmeedias ilmuvate mainimiste arv on igakuiselt tuhandetes, on tähtis monitoorida ja analüüsida eelkõige neid postitusi, mille ulatus on kõige suurem ehk mis jõuavad suurima hulga inimesteni ja võivad tekitavad kõige rohkem diskussiooni. Võimalusi analüüsivate andmete kombineerimiseks on palju, mõned näited on toodud lisas 9 "Näited e-Eesti sotsiaalmeediamonitooringu analüüsivõimalustest".

Monitooringut jälgides on oluline leida üles need kanalid, kus kõneisikute sekkumine kas omapoole edasilevitamise, ekspertkommentaari, vastuartikli vmt näol aitab diskussiooni edasi viia ja e-Eesti rahvusvahelist mainet edendada.

Sotsiaalmeedias on edu saavutamiseks oluline, et e-Eesti teemadel võtaksid sõna olulised arvamuslimid, kelle suhtlusvõrgustik on väga suur. e-Eesti kõneisikud peavad osalema aktiivselt diskussioonides, et kummutada müüte või valeväiteid. Reageerivaks osapooliks võib olla ka mõni üldine e-Eesti konto (näiteks: e-Residentsus, Registrite ja Infosüsteemide Keskus, e-Estonia vmt), kelle tegevusvaldkonnaga teema tihedalt haakub. Selliste võimaluste jälgimisega tegeleb igapäevaselt 2017. aastal tegevuskava koostaja, kes annab järgnevatel aastatel rolli üle koordinaatorile.

Soovitused reageerimiseks esitatakse e-Eesti osapooltele operatiivselt läbi omavahelise suhtlus- ja infovahetuskeskkonna või otse e-Eesti kõneisikutele, kes võiksid konkreetsel teemal sõna võtta. See aitab kujundada e-Eesti osapooltes harjumust sotsiaalmeedias reaktiivsete tegevuste planeerimiseks ja aitab säästa e-Eesti osapoolte ressursi, kuna olulised teemad eristatakse ebaolulistest keskselt. Järgnevatel tegevusaastatel võtavad monitooringu teostamise oma organisatsiooni vaatest üle e-Eesti osapooled, ent jätkuvalt on vajalik ka keskne tugi, mida osutab tegevuskava koordinaator.

Sotsiaalmeedia raporteid koostab koordinaator kord kuus, lisaks koostatakse põhjalikum sotsiaalmeedia analüüs käsikäes meediaanalüüsiga iga aasta lõpus.

3.4.2.4 Teemadevalik sotsiaalmeedias

Ettepanekuid sotsiaalmeediakanalite sisu osas tehakse kvartaalses e-Eesti kommunikatsiooniplaanis. Konkreetsed kanalid valitakse e-Eesti sotsiaalmeediakanalite seast lähtuvalt teema sobivusest neisse.

Sotsiaalmeedia sõnumites ja infovoos tuleks rohkem keskenduda sihtriikide jaoks olulistele teemadele. Kuna kanalite analüüsis ilmnes, et suurim e-Eesti sotsiaalmeediakanal on e-Estonia Facebooki leht, siis esitab tegevuskava koostaja kanali haldajale (e-Estonia Showroom) jooksvalt ettepanekuid lehe sisu loomeks selliselt, et need kõnetaksid maksimaalselt tegevuskava sihtriike.

3.4.2.5 Ekspertblogi

Kanalite analüüsi käigus ilmnes, et e-Eesti teemade levitamiseks puudub laiale rahvusvahelisele auditooriumile suunatud ekspertblogi. Sellise kanali puudumine tähendab ühtlasi võimaluse puudumist e-Eesti teemasid põhjalikumalt analüütiliselt käsitleda ja kõnetada valdkonna tegijaid, kelle jaoks usaldusväärsed blogid on oluline infoallikas. Tegevuskava koostaja näeb tegevuskavas ette ingliskeelse e-Eesti teemade ekspertblogi loomist. Esialgu on blogi plaanis luua ingliskeelsena, sest tegu on rahvusvahelise suhtluskeelega, mida eelduslikult valdavad kanali peamised sihtrühmad kõigis A-prioriteediga sihtriikides.

Blogi eesmärk on täita virtuaalse ajakirja rolli, kus valdkonnast huvitatud auditoorium leiab põhjalikke ingliskeelseid käsitlusi, analüüse, ülevaateid infoühiskonna ja e-lahenduste teemadel. Postitusi ilmub blogis üks kord kuus ja teemad haakuvad e-Eesti fookusteemadega. Autoreid kaasatakse vastavalt teemadele ka väljastpoolt avalikku sektorit ja Eestit. Võimalikeks autoriteks on nii mõjukad e-Eesti kõneisikud, IKT-ettevõtete juhid, valdkonna ajakirjanikud jne.

Tehniliselt seotakse blogi e-Estonia Showroomi kodulehega ja kujunduses kasutatakse usalduse loomiseks riigibrändi elemente. Blogi auditooriumi tagab sisu aktiivne jagamine olemasolevates sotsiaalmeediakanalites ja kõneisikute personaalsetes kanalites.

Ekspertblogi postituste kava planeeritakse kvartaalselt, kaasates sellesse e-Eesti maine juhtrühma. Postituste koostamise koordineerimise eest vastutab esimesel aastal tegevuskava koostaja, edaspidi koordinaator.

Sotsiaalmeediaga seotud tegevused e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskavas on järgmised:

- A-prioriteediga sihtriikide keeles sotsiaalmeedia monitooringu teostamine
- Igakuise analüütilise monitooringuülevaate koostamine
- Iga-aastaste sotsiaalmeedia analüüside koostamine
- Operatiivne soovitude edastamine sotsiaalmeedia tegevusteks e-Eesti osapooltele
- e-Eesti sotsiaalmeediakanalite arendamine
- Koostöö korraldamine ametkondade ja organisatsioonide sotsiaalmeedia kanalites e-Eesti teemade puudutamiseks
- Ettepanekute tegemine e-Estonia Facebooki lehe sisuloomeks
- Ekspertblogi loomine
- Ekspertblogi kvartaalse plaani loomine
- Ekspertblogi artiklite kirjutamine
- Ekspertblogi artiklite tõlkimine inglise keelde

3.4.3 Veebilehed

Veebis on e-Eesti teemade peamiseks väravaks e-Estonia.com lehekülg. Tegevuskava koostaja hinnangul peaks ka edaspidi e-Eestit puudutava sisu põhiosa olema samalt lehelt leitav.

Tänaseks on lehe tehniline lahendus aegunud ja vajab nii sisult kui vormilt kaasajastamist. Aastate eest loodud veebileht ei aita tugevdada Eesti kui arenenud e-riigi kuvandit. Seoses Eesti brändi uuenemisega on e-Estonia Showroomil kavas 2017. aastal lehte värskendada. Tegevuskava koostaja peab ülioluliseks, et e-Estonia.com lehe kui e-Eesti põhilise infovärava arendamiseks suunatakse vajalikke rahalisi ressursse, et veebileht oleks nii vormilt kui sisult tänapäevane.

e-Estonia.com lehte arendades vajavad tegevuskava koostaja hinnangul lahendamist järgmised probleemid:

- e-Eesti põhisõnumid peavad lehe külastajale paremini silma jääma - selles osas on heaks eeskujuks näiteks e-Estonia Showroomi presentatsioonimaterjal.
- Leht peab muutuma emotsionaalsemaks ja inimlikumaks - hetkel on fookus tehnilistel lahendustel (e-Eesti komponentidel), ent rohkem tuleks tuua välja e-lahenduste üldist kasu riigile, lahenduste piiriülese kasutamise võimalusi, Eesti IKT sektori ettevõtete edulugusid ja teisi olulisi sõnumikomponente.
- Lehelt peaks saama parema ülevaate Eesti IKT sektorist. Hetkel on üksikutele ettevõtetele küll viidatud komponentide juures ja loodud on ka eraldi peatükk "ICT industry", ent selle sisu on ülimalt napp ja ei loo ettevõtetest veenvalt positiivset pilti.
- Lehe sisus võiksid paremini välja paista olulised e-Eesti kõneisikud - näiteks kasutatavas pildi- ja videomaterjalis.

- Tööriistakasti osa (“*toolkit*”) peaks muutuma sisukamaks ja praktilisemaks, kogu e-Eesti kõneisikutele vajalik materjal peaks olema leitav ühest kohast. Ettepanekud ja tegevused tööriistakasti arendamiseks sisalduvad peatükis 3.5.3 “Abimaterjalide loomine kõneisikutele”.
- Lehele võiks lisanduda ka kalender või muu sündmuste vaade, kust on näha tähtsamad Eestis toimuvad e-teemalised sündmused.
- Mugavalt loetavad võiksid kodulehel olla ka teised e-Estonia Showroomi loodavad materjalid - uudiskirjade arhiiv, Life in Estonia ajakiri, aastaraamat jne.
- e-Eestit puudutavad suuremad uudised võiksid olla prominentsemalt esitatud, et luua muljet kiiresti arenevast infoühiskonnast.
- Kindlasti tasub panustada ressursi kanali otsingumootoritele optimeerimisele (SEO), et e-Estonia.com lehe leitavus oleks erinevate e-Eestiga seotud märksõnade kaudu hea, eelkõige A-prioriteediga sihtriikides. Selleks tuleb kasutada tegevuskava elluviimise käigus professionaalset abi. SEO vajaduse analüüs ja arendused on mõistlik ühendada e-Estonia.com kodulehe uuendamise protsessiga.

Selleks, et suunata e-Eesti teemadest huvitatuid täiendava info saamiseks e-Estonia.com lehele, tuleks lisada viited e-Eesti osapoolte kanalitesse. Selleks teeb jooksvalt ettepanekuid tegevuskava koostaja.

Kõneisikutele on suunatud ITLi poolt loodud veebileht jutusta.me. Leht on ülesehituselt väga praktiline, andes kätte lood, näited ja visuaalsed materjalid e-Eestist rääkimiseks.

Selline sisu on kõneisikutele kahtlemata vajalik. Kuna veebilehe sisu on aegunud ja võimalusel tuleks vältida kanalite kordamist, siis soovitab tegevuskava koostaja liita need funktsioonid pigem keskseks väravaks kujuneva e-Estonia.com lehega. Tegevuskava koostaja teeb ettepaneku Jutusta.me lehe kasutamine praegusel kujul lõpetada ja panustada analoogse tööriista loomisesse e-Estonia.com lehel, kust see on kõneisikutele lihtsamini leitav. Selleks võib veebilehe kas sulgeda või lisada veebilehe avakuvale selge soovitus pöörduda ajakohaste materjalide leidmiseks e-Estonia.com veebilehele.

Kanal (<i>haldaja</i>)	Sihtrühm	Soovitused
e-estonia.com (<i>e-Estonia Showroom</i>)	Investorid, rahvusvahelised ettevõtjad, kõneisikud, laiem avalikkus	Kodulehe põhjalik uuendamine 2017 aastal: struktuur, sisu ja kujundus. Sh ülalkirjeldatud probleemide lahendamine. Teemade prioriteetsuse kaardistamine ja UX disaineri kaasamine lehekülje kasutajasõbralikkuse tõstmiseks. Kõneisikute tööriistakasti uuendamine - kogu e-Eesti kõneisikutele vajaliku materjali koondamine. SEO. Lehekülje leitavuse parandamine A-prioriteediga sihtriikides.
eesti.ee	Rahvusvahelised ettevõtjad, laiem	Viite lisamine e-Estonia.com lehele.

(RIA)	avalikkus	SEO. Lehekülje leitavuse parandamine A-prioriteediga sihtriikides.
jutusta.me (ITL)	Kõneisikud	Lehekülje sulgemine 2017 ja uuendatud sisu liitmine e-Estonia.com tööriistakastiga.
rik.ee (RIK)	Laiem avalikkus	Lehekülje visuaalse poole uuendamine, millega luuakse side riikliku taustaga ja e-Eesti tervikuga.
ega.ee (eGA)	Välisriikide esindajad, laiem avalikkus	Lehekülje sisu jooksev uuendamine. UX disaineri kaasamine lehekülje kasutajasõbralikkuse tõstmiseks. SEO valdkonna sihtriikides.
itl.ee (ITL)	Laiem avalikkus	Lehekülg vajab põhjalikku kaasajastamist nii sisu, struktuuri kui ka kujunduse poolest.
e-tervis.ee (Eesti E-tervise SA)	Välisriikide esindajad, laiem avalikkus	Lehekülg vajab põhjalikku kaasajastamist nii sisu, struktuuri kui ka kujunduse poolest. Lehekülje uuendamisel tuleks kujunduses võtta kasutusele Eesti keskne CVI. UX disaineri kaasamine lehekülje kasutajasõbralikkuse tõstmiseks. SEO valdkonna sihtriikides.
Howtostayin.eu (e-Residentsuse programm)	Investorid, rahvusvahelised ettevõtjad	Lehekülje regulaarne jälgimine ja uuendamisvajaduste kaardistamine. Teema aktuaalsuse kaotades lehekülje sulgemine.

Tabel 5. e-Eesti teemadega otseselt seotud veebilehed ja soovitud edasiarendusteks.

3.4.3.1 Wikipedia

Lähtuvalt kanalite analüüsist (lisa 1 ja lisa 6), kus leiti, et Wikipedia kanalite tase on nii vormistuse, sisu põhjalikkuse kui ka ajakohasuse osas ebaühtlane, võetakse tegevuskava esimese aasta jooksul ette kõigi oluliste e-Eestiga seotud Wikipedia lehekülgede sisu uuendamine.

Otseselt e-Eesti teemadega seotud teemad on:

- *e-Estonia*
- *e-Residency of Estonia*
- *Digital signature in Estonia*
- *Estonian ID card*
- *Electronic voting in Estonia*
- *2007 cyberattacks on Estonia*

Lisaks teeb tegevuskava koostaja ettepaneku Wikipedias uue teema käsitlemiseks eraldi lehel - *e-governance in Estonia* - ja eraldi lehel või olemasolevate teemade all põhjalikumalt alateemana käsitleda *Data Exchange Layer X-Road*. Uuendada tuleb *Estonian ICT Demo Center lehekülge*, kus ei ole täna kajastatud *e-Estonia Showroom* teemasid. Selle probleemi lahendamiseks nimetatakse olemasolev *Estonian ICT Demo Center* lehekülg ümber ja täiendatakse e-Estonia Showroomi infoga või luuakse uus leht, mis kajastab *e-Estonia Showroom* sisu.

Ettepanek uute e-Eesti teemadega seotud lehtede loomiseks:

- *e-governance in Estonia*
- *Data Exchange Layer X-Road*
- *e-Estonia Showroom*

Wikipedia lehtede uuendamise ja uute teemade loomise eestvedaja on tegevuskava koostaja, kes kaasab sisu uuendamiseks vastavalt teemale erinevaid e-Eesti osapooli tegevuskava esimesel aastal. Järgnevas tabelis on igale lehele määratud ka vastutaja, kes peab edaspidi tagama lehekülgede ajakohasuse.

Teema	Ettepanek	Vastutaja
e-Estonia	Lehekülg vajab täiendamist 2017. aastal ja regulaarset uuendamist edaspidi.	e-Estonia Showroom
E-residency of Estonia	Leht vajab vaid regulaarset uuendamist.	e-Residentsuse meeskond
Digital signature in Estonia	Lehekülg vajab täiendamist 2017. aastal ja regulaarset uuendamist edaspidi.	RIA
Estonian ID card	Lehekülg vajab täiendamist 2017. aastal ja regulaarset uuendamist edaspidi.	RIA
Electronic voting in Estonia	Lehekülg vajab täiendamist 2017. aastal ja regulaarset uuendamist edaspidi.	Vabariigi Valimiskomisjon
2007 cyberattacks on Estonia	Lehekülg kajastab ajaloolist sündmust ja seetõttu uuendamist ei vaja.	RIA

Tabel 6. e-Eesti teemadega otseselt seotud Wikipedia kanalid ja vastutajad.

3.4.3.2 Domeenid

Kanalite analüüsist järeldus, et süsteemselt ei ole lähenetud ka Eesti e-riiki tutvustavate domeenidele. Tegevuskava elluviimise jooksul soovib tegevuskava koostaja registreerida kõik vabad domeenid, mis viitavad Eesti e-riigile ja suunata need ühte portaali: E-Estonia.com. E-riigi maine kasvades prognoosib tegevuskava koostaja huvi kasvu sarnaste domeenide hõivamiseks.

Domeen	Kommentaar	Ettepanek
estonia.ee	RIA domeen. Ei suuna edasi ühelegi toimivale veebilehele.	Suunata toimivale Eestit tutvustavale lehele.
virtualestonia.com	Vaba, registreerimata domeen.	Domeen registreerida ja suunata lehele e-Estonia.com.
virtualestonia.eu	Vaba, registreerimata domeen.	Domeen registreerida ja suunata lehele e-Estonia.com.
digitalestonia.com	Vaba, registreerimata domeen.	Domeen registreerida ja suunata lehele e-Estonia.com.
digitalestonia.eu	Vaba, registreerimata domeen.	Domeen registreerida ja suunata lehele e-Estonia.com.
estonia.com	Hõivatud domeen.	Omandada domeeni õigused ja suunata lehele e-Estonia.com.
e-estonia.eu	Hõivatud domeen.	Omandada domeeni õigused ja suunata lehele e-Estonia.com.
e-resident.eu	Hõivatud domeen.	Omandada domeeni õigused ja suunata lehele e-Estonia.com.

Tabel 7. e-Eesti teemadega otseselt seotud domeenid ja soovituded.

Veebilehtedega seotud tegevused rahvusvahelise maine edendamise tegevuskavas:

- Kõneisikutele suunatud tööriistade liitmine e-Estonia.com veebilehega
- e-Eesti veebilehtede arendamine (sh e-Estonia.com veebilehe uuendamine)
- e-Estonia.com veebilehe SEO analüüs ja arendamine
- Viidete lisamine e-Eesti osapoolte kodulehtedelt e-Estonia.com veebilehele
- Domeenide registreerimine, omandamine ja suunamine e-Estonia.com lehele
- Olemasolevate Wikipedia lehekülgede uuendamine
- Uute Wikipedia lehekülgede loomine
- Jutusta.me lehekülje sulgemine või ümbersuunamine

3.4.4 Turundusmaterjalid

e-Eesti turundusmaterjalidena võib lisaks eespool toodud peatükkides kirjeldatule käsitleda väga erinevaid digitaalseid ja paber kandjal loodud materjale (nt videod, ajakirjad, aastaraamatud jne).

3.4.4.1 Videod

Paljudest e-Eesti komponentidest on valminud ülevaatiikud videoklipid, millest üks hiljutisemaid puudutab X-tee.

Üsna sisukas on ka e-Estonia Showroomi videokanal YouTube'is, ent oluline osa e-Eestit puudutavatest videotest on valminud juba kolme aasta eest ja vajab seetõttu ilmselt lähiaastatel kaasajastamist. Sõltumata uute videote tootmisest tuleks uuendada videote tutvustustekste, et need oleksid ajakohased (hetkel näiteks e-Estonia videokanalis viited IKT Demokeskusele) ja sisaldaksid lisaks standardsele tekstile paari põhisõnumit konkreetse videos käsitletava teema kohta. Ühtlasi võiksid e-Eesti videokanali klipid olla ühtselt pealkirjastatud - iga videopealkirja alguses võiks olla "e-Estonia:" nagu hetkel on mõne video puhul juba tehtud.

Kuna videod on valminud erineval ajal, on nende visuaalne ja tehniline teostus seetõttu erinev. Videopanga uuendamisel tuleks senisest enam jälgida, et videod moodustaksid ilusa terviku. Näiteks peaks iga video algama ja lõppema standardse Eesti brändi põhimõtteid järgiva "kõlliga", kasutada võiks sarnaseid infograafika või animatsiooni elemente ja stiili. Sellist ühtset joont hoiavad 2013. aastal loodud e-Eesti elemente tutvustavad videod e-Estonia YouTube kanalis, ent hiljem loodud videod on erineva käekirjaga. Pärast Eesti Disainimeeskonna uue brändilahenduse kinnitamist tuleks kõigis e-Eesti kesketes materjalides lähtuda uutest brändipõhimõtetest.

Ühtlasi võiksid vahetextside pealelugemisse lisaks eestlastest kõnelejatele olla kaasatud inglise keelt emakeelena kõnelevad isikud, et videod mõjuksid usutavamalt (*nt on seda tehtud Digital Signature ja X-road videote puhul*). Samuti võiksid videotesse olla võimalusel kaasatud e-Eesti olulised kõneisikud.

Samuti tuleb pidevalt videopanka edasi arendada. Näiteks on olulisematest temadest täna puudu:

- e-Residentsust käsitlev sisukas lühivideo,
- küberkaitse temaline video,
- e-tervist puudutav video ja
- e-Eesti põhiolemust kokkuvõttev koondvideo, mille järgi on e-Eesti osapooled vajadust tundnud.

Videokanalite puhul on oluline, et nende omanikud reageeriks aktiivselt ka tärkavale diskussioonile. Näiteks on tekkinud küsimusi e-Estonia videokanalis, mis puudutavad ID-kaardi turvaaspekte ja millele tulnuks omalt poolt ametliku kommentaariga reageerida. Videokanalite haldamine ja vajadusel kommenteerimine jääb ka edaspidi kanalite eest vastutavate e-Eesti osapoolte ülesandeks.

Videopanga täiendamine on osa 2017. aasta tegevusplaanist. Arendatavasse e-Estonia.com lehel asuvasse tööriistakasti on kavas luua loetelu ajakohastest videomaterjalidest, mida on võimalik erinevate temade tutvustamisel kasutada. Need videod võivad olla nii e-Estonia Showroomi kui ka teiste e-Eesti osapoolte loodud.

Järgnevalt on antud ülevaade e-Eestit puudutavatest olulisematest videotest:

Teema (haldaja)	Aasta	Kommentaar	Ettepanek
X-tee	2016	Üks uuemaid ja	Video on hea ja kaasaegne, seda

(RIA)		kaasaegsema videokeelega klippe e-Eesti kohta.	tuleks lähiaastatel võimalikult laialdaselt kasutada ja võtta eeskuju teiste uute klippide tegemisel, jälgides sama käekirja. Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest. Võimalusel lisada video pealkirja ette "e-Estonia:".
e-Justice (e-Estonia Showroom)	2016	Hea ja kaasaegse stiiliga video, kus sõnumid on selged.	Video sobib kasutamiseks ka edaspidi. Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest. Muuta video pealkirja: "e-Estonia: e-Justice Courts Solution From Estonia"
RIK (RIK)	2015	Video keskendub põhiosas küll RIKi pakutavatele teenustele, ent algusosas on siiski ka üldine Eestit ja e-lahendusi tutvustav lõik. Visuaalne lahendus ei lähtu Eesti brändi elementidest.	Kuna video on sõnumitega hästi kooskõlas, võib selle kasutamist jätkata. Võimalusel lisada video pealkirja ette "e-Estonia:".
e-Residency in 2 minutes (e-Residentsus)	2015	Väga lihtne lühivideo, mis ei ole piisavalt tempokas ega esita e-Residentsuse müügiargumente kuigi haaraval ja veenval moel.	e-Residentsuse teemal tuleks koostada kaasaegne ja tempokas tutvustusvideo või isegi mitu lühivideot, mis räägivad sellest, miks Eesti on sellise algatuse loonud, miks hakata e-Residendiks, kuidas e-Residendiks saada jne. Video on oluline luua 2017. aastal.
Ordinary day of an e-Estonian (e-Estonia Showroom)	2014	Inglisekeelne video, kus osa teksti on eesti keeles ja subtiitriteta. Lihtsa teostusega üsna pikk video. Idee tutvustada e-Eestit läbi kodaniku silmade on hea.	Sarnase ideega video võiks kõrgemal tehnilisel tasemel taastoota videopanga uuendamise käigus. Olemasoleva video pealkirja ette lisada "e-Estonia:". Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest.

e-Estonia: Life in a networked Society <i>(e-Estonia Showroom)</i>	2013	Erinevate teemade ja e-Eesti komponentide klippide baasilt kokku pandud tunniajane pikem film.	<p>Videopanga uuendamisel tasuks teha e-Eestist ka uus pikk film, sest tegu on ühe suurima vaatamiste hulgaga videoga (üle 20 000). Samas on vahepeal e-Eesti edasi arenenud.</p> <p>Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest.</p>
Estonian e-Identity corner stone - state issued national ID-card <i>(e-Estonia Showroom)</i>	2013	Heal tasemel video, kus on kasutatud nii ekspertkommentaari kui ka kasutajakogemust peegeldavaid kommentaare.	<p>Videopanga uuendamisel tasuks teha ID-kaardist uus klipp, mis on kooskõlas teiste uute videote lahendusega ja räägib ühtlasi ka e-Residentsusest.</p> <p>Olemasoleva video pealkirja ette lisada "e-Estonia:".</p> <p>Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest.</p>
What is Digital Signature? <i>(e-Estonia Showroom)</i>	2013	Üks kõrgemasemalise tehnilise teostusega e-Eesti videotest. Ühtlasi on see kanali vaadatuim video, millel on üle 71 000 vaatamise.	<p>Video sobib hoolimata vanusest jätkuvalt kasutamiseks.</p> <p>Olemasoleva video pealkirja ette lisada "e-Estonia:".</p> <p>Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest.</p>
iVoting <i>(e-Estonia Showroom)</i>	2013	Lihtne lühivideo, mis näitab kuidas toimib i-hääletamine praktikas.	<p>Videopanga uuendamisel tasuks teha hääletamisest uus video, mis kannab paremini edasi e-Eesti põhisõnumeid ja on parema tehnilise teostusega.</p> <p>Võimalusel tuleks video luua juba enne järgmisi KOVide valimisi 2017. aastal.</p> <p>Olemasoleva video pealkirja ette lisada "e-Estonia:".</p> <p>Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest.</p>
Tax declaration in Estonia is online!	2013	Üks e-Eesti komponente tutvustavatest videotest, mis on väga heal tasemel, kasu annab edasi president T. H.	<p>Video sobib jätkuvalt kasutamiseks, ka uue video loomisel, et see vastaks teiste uute videote käekirjale, võiks jätkuvalt kasutada ka lõike Ilvese</p>

<i>(e-Estonia Showroom)</i>		Ilvese intervjuu.	intervjuust. Olemasoleva video pealkirja ette lisada "e-Estonia:". Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest.
How we became a digital society? <i>(e-Estonia Showroom)</i>	2013	Video ei anna vastust või head ülevaadet pealkirjas lubatud küsimusele - kuidas Eestist sai infoühiskond? Näib, et video koosneb juhuslikest videokatketest.	Videopanga täiendamisel võiks samal teemal luua sisuka klipi, mis räägib tagamaadest, mis on lubanud e-Eestil tekkida. Olemasoleva video pealkirja ette lisada "e-Estonia:". Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest.
Estonian solution for e-School <i>(e-Estonia Showroom)</i>	2013	Sisult üsna hea lühivideo e-koolist. Samas järgib selgelt 2013. aastal loodud e-Eesti videote stiili - pastelsed toonid ja rahulik tempo.	Videopanga uuendamisel võiks luua uue e-kooli video, mis lähtub teiste uute videotega samast stiilist. Olemasoleva video pealkirja ette lisada "e-Estonia:". Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest.
e-Police <i>(e-Estonia Showroom)</i>	2013	Lühivideo, mis annab kiirelt üsna hea ülevaate e-politseist. Vähe on rõhku sellise lahenduse kasul. Üsna sünye ja sombuse iseloomuga.	Videopanga uuendamisel võiks luua uue e-politsei video, mis lähtub teiste uute videotega samast stiilist. Olemasoleva video pealkirja ette lisada "e-Estonia:". Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest.
Ease of doing business <i>(e-Estonia Showroom)</i>	2013	Video on väga suure üldistusastmega ja keskendub sisuliselt ainult kaugtööle.	Videopanga uuendamisel oleks vajalik luua ärilisest vaatest uus video, kus on käsitletud ka e-Residentsust. Olemasoleva video pealkirja ette lisada "e-Estonia:". Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest.
Cyber Security	2013	Vestlusringi põhimõttel üles	Küberteemadel vajalik uus video

(e-Estonia Showroom)		ehitatud video. Vähe ülevaatlik, ei anna täit ülevaadet kuidas on e-Eesti lahenduste turvalisus tagatud.	loomine 2017. aastal. Olemasoleva video pealkirja ette lisada "e-Estonia:". Videole tuleks lisada lühikirjeldus, mis lähtub e-Eesti põhisõnumitest.
----------------------	--	--	---

Tabel 8. e-Eesti teemalised videod.

3.4.4.2 Uudiskirjad

Lisaks videokanalitele analüüsiti tegevuskava koostamise käigus ka digitaalse turundusmaterjalina käsitletavaid uudiskirju, millest tähtsamatele anname soovitusid.

Kanal (<i>haldaja</i>)	Formaat	Soovitused
e-Residency <i>(e-Residentsuse programm)</i>	Uudiskiri	<p>Jätkata väljaandmist.</p> <p>Muuta uudiskirja sisu visuaalsemaks ja viia kooskõlla Eesti brändi CVIga.</p> <p>Lähtuda e-Eesti põhisõnumitest ja teemade haakuvuse korral kajastada uudiskirjas ka e-Eesti kommunikatsiooniplaanis sisalduvaid teemasid.</p>
The Digital Society <i>(e-Estonia Showroom)</i>	Uudiskiri	<p>Jätkata väljaandmist.</p> <p>Muuta uudiskirjade arhiiv veebilehelt avalikkusele lihtsalt leitavaks.</p> <p>Lähtuda e-Eesti põhisõnumitest ja teemade haakuvuse korral kajastada uudiskirjas ka e-Eesti kommunikatsiooniplaanis sisalduvaid teemasid.</p>
eGA uudiskiri <i>(eGA)</i>	Uudiskiri	<p>Jätkata väljaandmist.</p> <p>Tõsta uudiskirjade väljaandmise sagedust.</p> <p>Lähtuda e-Eesti põhisõnumitest ja teemade haakuvuse korral kajastada uudiskirjas ka e-Eesti kommunikatsiooniplaanis sisalduvaid teemasid.</p>

Tabel 9. e-Eesti osapoolte uudiskirjad.

3.4.4.3 Paberkandjal turundusmaterjalid

e-Eesti osapooled koostavad ka erinevaid paberkandjal turundusmaterjale. Nende hulka kuuluvad näiteks erinevad infovoldikud, aastaraamatud ja ajakirjad, mida koostavad eGA, e-Estonia Showroom, ITL, EAS-i Välisinvesteeringute keskus, RIK ja teised e-Eesti osapooled.

Materjalide tase on hea ja kuna organisatsioonide soov toota endale omase käekirjaga materjale on mõistetav, ei näe tegevuskava koostaja takistusi nende tootmise jätkamiseks. Küll aga võivad aja jooksul mõningad organisatsioonide poolt toodetavad infomaterjalid ressursi säästmiseks asenduda kesksete e-Eesti turundusmaterjalidega (nt luuakse tegevuskava raames ka valdkonnapõhised faktilehed). Faktilehtede väljatöötamisest on lähemalt juttu peatükis 3.5.3.

Üheks esinduslikumaks turundusmaterjaliks, mida kasutatakse palju näiteks kingitusena erinevatel kohtumistel, on e-Estonia Showroomi aastaraamat. Väga kõrgel tasemel on nii sisult kui teostuselt ka mõnevõrra kitsama teemafookusega eGA aastaraamat. Nende materjalide tootmise jätkamist peab tegevuskava koostaja väga oluliseks.

Olulisemad e-Eesti teemalised paberkandjal materjalid on järgmised:

Kanal (<i>haldaja</i>)	Formaat	Soovitus
Life in Estonia (EAS)	Ajakiri	Jätkata väljaandmist. Toetada e-Eesti keskses kommunikatsiooniplaanis kokku lepitud teemasid. Panustada väljaande võimalikult laia levikusse e-Eesti erinevate osapoolte kaudu.
e-Governance in Practice (eGA)	Raamat	Kaaluda uuendatud sisuga kordustrukki 2017-2018.
Estonian ICT cluster (ITL)	Raamat	Iga-aastane sisu uuendamine ja kordustrukki.
e-Estonia - The Epic Story of the E-state (e-Estonia Showroom)	Raamat	Jätkata väljaandmist ja sisu järjepidevat arendamist. Alates 2017. aastast uuendada visuaalset keelt, et see lähtuks Eesti uue brändi CVIst. Panustada väljaande võimalikult laia levikusse e-Eesti erinevate osapoolte kaudu.

e-Governance Academy Yearbook (eGA)	Raamat	Jätkata väljaandmist toetades tagasivaatavalt e-Eesti keskses kommunikatsiooniplaani sündmusi ja teemasid. Uuendamisel jälgida e-Eesti sõnumite kasutamist. Regulaarne sisu ja formaadi ajakohasuse hindamine.
Estonian Information Society Yearbook (MKM)	Raamat	Väljaandmine lõpetati aastal 2012.
Faktilehed (RIK) <ul style="list-style-type: none"> ● e-File ● Public e-File ● Electronic State Gazette ● e-Annual Reporting Environment ● Company Registration Portal ● Visualized Business Register ● Court Information System ● Commercial Register ● e-Business Registers ● Proceedings System 3.0 ● Immovables Portal ● e-Land Register Management System ● e-Notary Information System ● Cross Border Digital Signature Solution ● CEPT - Cross Border Enforcement Proceedings Tool 	Faktileht	Kuna RIKi poolt väljaantavate faktilehtede teemad on spetsiifilisemad kui plaanitavatel kesksete e-Eesti faktilehtedel, siis võib nende tootmist lähtuvalt vajadusest jätkata. Kord poolaastas teemade kaardistamine. Lähtuvalt vajadusest uute faktilehtede loomine. Uuendamisel jälgida e-Eesti sõnumite kasutamist.
X-tee (RIA)	Digi-faktileht	Nähtavuse tõstmine kodulehel.
Seeing solutions instead of problems (RIK)	Voldik	Tegu on üldisema RIKi e-teenuseid tutvustava voldikuga. Kuna samasisulist faktilehte ei ole tegevuskava raames kavas toota, siis tuleks trükise tootmist jätkata. Uuendamisel jälgida e-Eesti sõnumite kasutamist.
Internet voting in Estonia (Vabariigi Valimiskomisjon)	Voldik	Kujunduse uuendamine koos sõnumite toimetamisega. Seoses 2017. aastal toimuvate valimistega vajalik kiire

		ajakohastamine. Uuendamisel jälgida e-Eesti sõnumite kasutamist.
e-Estonia Showroom	Püsi- väljapanek	Väljapaneku pidev ajakohastamine. Uuendamisel jälgida e-Eesti sõnumite kasutamist.
Tallinna teletorn	Püsi- väljapanek	Kontrollida iga-aastaselt väljapaneku e-Eesti teemalist sisu, et välistada aegunud info levitamine. Uuendamisel jälgida e-Eesti sõnumite kasutamist.

Tabel 10. Olulisemad e-Eesti paber kandjal turundusmaterjalid ja püsiväljapanekud.

Turundusmaterjalidega seotud tegevused rahvusvahelise maine edendamise tegevuskavas:

- Videokanalite jooksev haldus (sh kommentaaridele vastamine)
- Uute e-Eesti teemaliste videoklippide loomine
- e-Eesti videote tutvustustekstide ja pealkirjade uuendamine
- e-Eesti videote loetelu koostamine e-Estonia.com lehel asuvasse tööriistakasti
- e-Eesti videopanga uuendamine
- e-Eesti uudiskirjade väljaandmine (sh e-Residentsus, The Digital Society newsletter jne)
- Uuendamist vajavate trükimaterjalide ja püsiväljapanekute kaasajastamine

3.5 e-Eesti kõneisikud

e-Eesti maine kõige olulisemad kujundajad on e-Eesti kõneisikud. See, millisel tasemel on kõneisikute esinemisoskus ja teadmised e-Eesti toimimisest, määrab ära nii isiklike kontaktide, esinemiste kui meediakajastuste kvaliteedi.

Seetõttu keskendub oluline osa tegevuskavast just sellele, kuidas parandada kõneisikute ettevalmistuse kvaliteeti koolituste ja infovahetuse kaudu, pakkuda neile käepäraseid abimaterjale ja vahetut personaalset tagasisidet avalikele ülesastumisele.

3.5.1 Kõneisikute grupid

Näiliselt on e-Eesti kõneisikute ring lai - tegevuskava koostamise käigus määratleti e-Eesti erinevate osapoolte kõneisikud ja ainuüksi teemaga vahetult seotud rahvusvaheliste kõneisikute ring ulatus saja inimeseni. Tegelik kõneisikute hulk, kes aeg-ajalt rahvusvahelise auditooriumi ees e-Eesti teemadel esineb, on veelgi laiem.

Rahvusvaheliselt mõjukate kõneisikute ring on aga väike - nii meedias kui ka sotsiaalmeedias paistavad silma üksikud nimed. Rahvusvahelise meediamonitooringu kokkuvõtte näitab, et Eestil on e-teemadel õnnestunud silma paista vaid tänu kolme kõige mõjukama kõneisiku tegevusele: president Toomas Hendrik Ilves, ekspeaminister Taavi Rõivas ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi side ja riigi infosüsteemide asekanstler Taavi Kotka. Kuna tegevuskava koostamise hetkel on kõigi kolme rollid muutunud või lähitulevikus muutumas, siis on õigustatud küsimus, kes viivad edaspidi e-Eesti loo maailma?

On loomulik ja vältimatu, et nii presidendi, peaministri kui MKM side ja riigi infosüsteemide asekanstleri ametitega käib kaasas e-Eesti kõneisiku roll. Ülevaade ametikohtadest, mille esindajad kuuluvad e-Eesti kõneisikute ringi, leiab lisast 4. Loetelu ei ole lõplik ja täieneb jooksvalt. Samas vajab e-Eesti kõneisikute ring avardamist ning tuleb leida juurde ja kasvatada teisi heal tasemel rahvusvahelisi e-Eesti kõneisikuid.

Käesolevas tegevuskavas on e-Eesti kõneisikud jaotatud viide gruppi, millest lähtuvalt on kõneisikutele plaanitud ka erinevaid abimaterjale ja tegevusi:

- riigijuhtidest e-Eesti kõneisikud,
- ameti poolest e-Eesti kõneisikud,
- muud e-Eesti kõneisikud,
- IKT sektori ettevõtete esindajad ja
- e-Eesti saadikud.

Neile kõneisikute gruppidele suunatud tegevuste loetelu on toodud järgmises tabelis, tegevuste täpsem sisu on kirjutatud lahti peatükkides 3.5.2, 3.5.3 ja 3.5.4.

Kõneisiku grupp	Kes kuuluvad	Grupile suunatud tegevused
Riigijuhtidest e-Eesti kõneisikud	Eesti kõrged esindajad, kes esinevad aeg-ajalt e-Eesti teemadel väga suure mõjukusega sündmustel, ent kelle põhitöö ei ole seotud ainult või peamiselt e-Eesti teemadega. Nt: Eesti president, peaminister ja ministrid (välja arvatud ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister, kes kuulub ametist tulenevalt teise kõneisikute gruppi).	<ul style="list-style-type: none"> • e-Eesti kõneisikute abimaterjalid (faktilehed, lood e-Eesti sõnumite esitamiseks, KKK, presentatsioonipõhi) • personaalsete e-Eesti lugude väljatöötamine ja tutvustamine kõneisikutele (5 tk aastas) • personaalne tagasiside e-Eesti teemalistele esinemistele (vähemalt 6 kõneisikule aastas)
Ameti poolest e-	Kõneisikud, kelle amet on seotud	<ul style="list-style-type: none"> • e-Eesti kõneisiku uudiskiri

Eesti kõneisikud	<p>otseselt e-Eesti teemadega. Tegu on oluliste kõneisikutega, kelle esinemised on kõige sagedamini seotud just e-Eesti teemadega ja kes osalevad neil teemadel mõjukatel valdkondlikel sündmustel.</p> <p>Nt: Eestit Euroopa Liidu institutsioonides digiteemadel esindavad kõneisikud, e-Eesti strateegiate loomise ja elluviimisega vahetult seotud organisatsioonide esindajad.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • e-Eesti kõneisikute abimaterjalid (faktilehed, lood e-Eesti sõnumite esitamiseks, KKK, presentatsioonipõhi) • vajadusel esinemiskoolitused (1x aastas) • personaalne tagasiside e-Eesti teemalistele esinemistele (vähemalt 5 kõneisikut aastas)
Muud e-Eesti kõneisikud	<p>Kõneisikud, kes võtavad e-Eesti teemadel sõna mõnikord.</p> <p>Nt: ministriumide ametnikud, kelle tööst moodustab osa ka e-Eesti teema. Samuti kuuluvad sellesse kõneisikute gruppi Eesti välisesindajad (Eestit esindavad suursaadikud tegevuskava sihtriikides, EASi nõunikud sihtriikides).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • e-Eesti kõneisiku uudiskiri • e-Eesti kõneisikute abimaterjalid (faktilehed, lood e-Eesti sõnumite esitamiseks, KKK, presentatsioonipõhi) • esinemiskoolitused ja e-Eesti teemalised koolitused (2017)
IKT sektori ettevõtete esindajad	<p>Olulised Eesti IKT sektori ettevõtete kõneisikud, kes võtavad sõna rahvusvahelises meedias ja esinevad mõjukatel sündmusel, kujundades sellega ka e-Eesti mainet.</p> <p>Ettevõtete esindajaid kaasatakse kõneisikuna eelkõige neid endid huvitavates sihtriikides.</p> <p>Nt: Eesti suurte eksportivate IKT-ettevõtete juhid ja <i>start-up</i> ettevõtete esindajad.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • e-Eesti kõneisiku uudiskiri • e-Eesti kõneisikute abimaterjalid (faktilehed, lood e-Eesti sõnumite esitamiseks, KKK, presentatsioonipõhi) • e-Eesti teemalised koolitused (2017)
e-Eesti saadikud	<p>e-Eesti saadikuprogrammi liikmed (peatükk 3.5.2) on väga mõjukad riigivälised e-Eesti kõneisikud, kelle jaoks loob eksklusiivne saadiku tiitel veelgi parema platvormi e-Eesti teemadel sõna võtmiseks.</p> <p>Nt: endised riigijuhtidest kõneisikud või ameti poolest</p>	<ul style="list-style-type: none"> • e-Eesti saadikuprogrammi alamlehe loomine (e-Estonia.com lehele) • e-Eesti saadikuprogrammi sümbolika loomine • kohandatud e-Eesti kõneisiku uudiskiri • e-Eesti kõneisikute abimaterjalid (faktilehed, lood e-Eesti sõnumite esitamiseks, KKK,

	kõneisiku rolli täitnud isikud, kes on töökohta vahetanud.	presentatsioonipõhi) <ul style="list-style-type: none"> • personaalne tagasiside e-Eesti teemalistele esinemistele (kuni 3 tk aastas)
--	--	--

Tabel 11. e-Eesti kõneisikute grupid.

3.5.2 e-Eesti saadikuprogramm

Eelanalüüsi käigus läbi viidud intervjuudes rõhutati, et erinevalt Eestist on rahvusvahelisel turul oluline kõneisiku tiitel. Seetõttu on plaanis luua e-Eesti saadikuprogramm, mis koondab riigiväliseid tipp-kõneisikuid.

Saadikuprogrammi liige saab õiguse kasutada tiitlit *Ambassador for e-Estonia* näiteks rahvusvahelistel e-Eesti teemalistel kohtumistel või esinemistel ja rahvusvahelises meedias esinedes. Ühtlasi võimaldab e-Eesti saadikuprogrammi loomine laiendada e-Eesti kõneisikute ringi ja innustab saadikuid avalikult sõna võtma.

Saadikuks ei määrata isikuid, kelle jaoks on e-Eesti kõneisikuks olemine igapäevast tulenev kohustus ja kellel on sellega kaasnev sobiv tiitel. See tähendab, et saadiku tiitlit ei anta kõneisikutele, kes kuuluvad tegevuskava kõneisikute loetelus esimesse või teise gruppi (riigijuhtidest e-Eesti kõneisikud ja ameti poolest e-Eesti kõneisikud), sest nende ametinimetus on juba sobiv tiitel e-Eesti kõneisikuks olemiseks. Küll aga võib saadikuks määrata varem neisse gruppidesse kuulunud persoone või näiteks IKT-sektori ettevõtjaid.

e-Eesti saadikute osas võib saadikuks määramise ettepaneku teha e-Eesti juhtrühmale mistahes e-Eesti osapool. Juhtrühm arutab saadikute määramise ettepanekuid kvartaalselt toimival kohtumisel ja teeb heaks kiitmise korral ettepaneku saadiku määramiseks e-Eesti nõukogule. Saadikud määratakse e-Eesti nõukogu otsusega üheks aastaks, misjärel on võimalik saadik uuesti määrata.

Saadikuprogrammile töötatakse välja sümbolika, mida on võimalik kasutada erinevatel materjalidel. Näiteks valmistatakse saadikule soovi korral erikujundusega visiitkaart, kirjajalus vmt saadikutööks vajalikud vahendid.

e-Eesti saadikuprogrammile luuakse eraldi rubriik e-Estonia.com kodulehele, kus on leitav põhiinfo saadikuprogrammi kohta, ausaadikute ja saadikute nimekiri ning nende lühitutvustused.

Saadikuprogrammi statuudi töötab 2017. aasta alguses välja tegevuskava koostaja koos Riigikantselei ja e-Estonia Showroomiga. Saadikuprogrammi toimimist koordineerib Riigikantselei, keda toetavad tegevuskava koostaja ja e-Estonia Showroom.

3.5.3 Abimaterjalide loomine kõneisikutele

Kuigi e-Estonia.com lehel asuva tööriistakasti ja loodud presentatsioonimaterjalide näol on olemas hea baas e-Eesti teemadel rääkimiseks, ei kata see täielikult osapoolte infovajadust.

Näiteks on tööriistakastist kättesaadav e-Estonia Showroomi PDF formaadis slaidiesitlus, mis on hea visuaalse teostusega, ent ei sisalda kõneisikute jaoks piisavalt sisendinfot oluliste jutupunktide ja taustalugude näol. Samuti on esitluse puuduseks lai teemafookus - mõne kitsama e-Eesti teema katmiseks sarnase käekirjaga materjale tööriistakastist ei leia. Esitlejatel ei ole võimalik praegusel kujul teha esitluse muudatusi või täiendusi. Lisaks presentatsioonidele on kõneisikutele kasulikest materjalides e-Estonia.com lehele koondatud ka faktikogu, kust on puudu valdkondade põhistest faktidest.

Kõneisikutel ja e-Eesti osapooltel on vaja rohkem erinevaid praktilisi tööriistu, mis aitavad ette valmistada esinemisi, sõnavõtte, infomaterjale ja tekste. 2017. aasta esimesel poolaastal on fookus abimaterjalide loomisel, mis aitavad kasutatavaid e-Eesti sõnumeid ühtlustada. Kõneisikutele loodavad materjalid on plaanis koondada e-Estonia.com lehele.

Loodavate abimaterjalide hulka kuuluvad:

- faktilised (üldised ja valdkonnapõhised),
- lood e-Eesti sõnumite esitamiseks (vt täpsemalt ptk 3.3),
- sageli e-Eesti kohta esitatavate küsimuste KKK,
- keskne paindlik presentatsioonimaterjal koos kõnekaartidega.

Abimaterjalid loob tegevuskava koostaja koostöös e-Eesti osapoolte ja e-Estonia Showroomiga. Järgnevatel aastatel juhib materjalide ajakohasena hoidmist koordinaator.

3.5.4 Kõneisikute arendamine

Tegevuskava elluviimise käigus analüüsitakse erinevaid esinemisi ja hinnatakse kõneisikute koolitusvajadust, et teha kindlaks, millistel kõneisikutel oleks e-Eesti sõnumite paremaks edastamiseks vaja täiendavat koolitust. Koolitusplaanide tegemisel võetakse arvesse ka e-Eesti osapoolte enda soove ja hinnanguid selles osas, millistele kõneisikutele oleks koolitus vajalik.

Kõneisikute rahvusvaheliste esinemiste ja kohtumiste kohta koondatakse infot lisas 7 olevale vormile. Tabelit täidavad igakuiselt e-Eesti osapoolte esindajad. Sellise info kogumine annab ühelt poolt sisendit esinemiste ja kohtumiste mõõdikule ja teisalt võimaldab hinnata erinevate kõneisikute esinemise sagedust ja sellest tulenevat koolitusvajadust.

2017-2018 on kavas korraldada koolitusi eelkõige gruppidesse "muud e-Eesti kõneisikud" ja "IKT sektori ettevõtete esindajad" kuuluvatele kõneisikutele. Kavas on korraldada mõlemal aastal kolm koolitust, mille teemad otsustatakse töö käigus lähtuvalt kõneisikute monitoorimisel ilmnenud vajadustest. Koolitused võivad olla suunatud näiteks kõneisikute e-Eesti alaste teadmiste ja jutupunktide tundmise parandamisele, üldise esinemisoskuse edendamisele, ingliskeelse esinemisoskuse lihvimisele vmt.

2019. aastal koolitamist vajavad kõneisikute grupid selgitatakse välja töö käigus ja täiendatakse vastavalt e-Eesti maine edendamise tegevuskava 2018. aasta lõpuks. 2019. aastal tuleks sõltuvalt koolitamist vajavate kõneisikute hulgast läbi viia 2-3 koolitust.

Gruppidesse "riigijuhtidest e-Eesti kõneisikud" ja "e-Eesti saadikud" kuuluvate kõneisikute arendamine käib personaalselt ja tihedas koostöös seotud organisatsiooni kommunikatsioonimeeskondadega.

Vajadusel kaasatakse koolituste läbiviimisesse kolmandaid osapooli. Ettepaneku koolituse korraldamise ja vormi osas teeb 2017. aastal e-Eesti osapoolele tegevuskava koostaja, kes vastutab ka koolituse ettevalmistamise eest. Järgnevatel tegevuskava aastatel võtab koolituste korraldamise üle koordinaator.

Kvartaalselt koostatakse kõneisikutele informatiivset uudiskirja, et hoida neid kursis e-Eesti värskete jutupunktide ja lugudega. Sama sisuga uudiskirja levitatakse ka e-Eesti saadikuprogrammi liikmetele, ent neile suunatud versioonis on lisaks ka saadikuprogrammi spetsiifilisi teemasid - nt info toimunud ja tulevaste saadikusündmuste kohta.

Kõneisikutega seotud tegevused rahvusvahelise maine edendamise tegevuskavas:

- Saadikuprogrammi väljatöötamine
- Saadikuprogrammi lansseerimine
- Saadikuprogrammi alamlehe loomine e-Estonia.com lehele
- Saadikuprogrammi sümboolika väljatöötamine
- Saadikute määramine (ja uuestimääramine)
- Kõneisikute koolitusvajaduste analüüs ja koolitusettepanekute tegemine
- Koolituste korraldamine e-Eesti kõneisikutele (3 tk)
- e-Eesti kõneisiku uudiskirjade koostamine ja levitamine (4x aastas)
- e-Eesti üldise faktilehe väljatöötamine
- e-Eesti valdkonnapõhiste faktilehtede väljatöötamine
- e-Eesti KKK väljatöötamine
- Presentatsioonimaterjali ja sinna juurde kuuluvate kõnekaartide loomine

3.6 Esinemised ja kohtumised

Olulise osa mõjukatest rahvusvahelistest kontaktidest moodustavad erinevad esinemised ja kohtumised. Kuna käesolevas tegevuskavas on rõhk just mõjukuse suurendamisel, siis on oluline jõuda sihtriikide kõrgetasemeliste esindajate, IKT sektori ettevõtjate ja investoriteni.

3.6.1 Rahvusvahelised kohtumised ja visiidid

Meediamonitooring peegeldab selgelt, et Eestit aitavad meediasse olulised rahvusvahelised kohtumised ja visiidid. Näiteks 2016. aastal toimunud Angela Merkeli visiit, mille oluline osa keskendus just e-Eesti temaatikale, tõi kaasa ka olulise rahvusvahelise meediatähelepanu.

Seetõttu on oluline kaasata e-Eesti teemasid võimalusel kõigi oluliste Eestit külastavate rahvusvaheliste esindajate päevakavadesse (eriti kui nad esindavad mõnd olulist prioriteediga sihtriikidest). Teiseks tuleb otsida võimalusi nii riiklike kui ka näiteks organisatsioonipõhiste või äriliste visiitide toomiseks Eestisse prioriteetsetest sihtriikidest just konkreetse eesmärgiga tutvustada neile e-Eestit.

Koordinaator teeb koostööd ametkondadega, kes vastutavad eritasemeliste kohtumiste ja visiitide korraldamise eest ning teeb vajadusel ettepanekuid e-Eesti teemade lisamiseks sündmuste päevakavadesse.

3.6.2 Rahvusvahelistel sündmustel osalemine

Nimekatel konverentsidel esinemisvõimaluse saamiseks on oluline nähtavus rahvusvahelises meedias ja aktiivne osalemine mõnevõrra väiksematel sündmustel. Kui e-Eesti kõneisikud on hea ettevalmistusega ning teevad kõrgetasemelisi ja sisukaid ettekandeid, siis Eestit märgatakse.

Selleks, et rahvusvaheliste suurkonverentside korraldajad kaaluksid programmi planeerides ka Eesti teemasid, soovivad käesoleva tegevuskava koostajad korraldada igal tegevuskava elluviimise aastal vähemalt kahe sündmuse korraldajatele Eesti e-lahendustega tutvumise *roadshow*, mille käigus tuuakse külalised Eestisse, tutvustatakse e-Eesti alustalasid e-Estonia Showroomis ja viiakse programmi koostajad kokku Eesti IKT sektori tippettevõtetega. Kuna taoliste sündmuste korraldajad saavad igapäevaselt väga palju e-kirju ja avaldusi huvitatud esinejatelt, siis näevad tegevuskava koostajad, et sel moel on võimalik paremini rahvusvahelist tähelepanu püüda.

Jooksvalt tuleb hoida silma peal mõjukate sündmuste ajakaval, mis on loetletud alljärgnevalt. Ürituse planeerimise etapis on enamikel konverentsidel avatud taotlusperiood, kus on võimalik esitada oma ettepanekuid esinejate osas. Esimesel tegevuskava aastal monitoorib sündmuste ajakava tegevuskava koostaja, edaspidi võtab rolli üle koordinaator. e-Eesti maine juhtrühmas arutatakse võimalikke teemasid, mis konkreetsele sündmusele sobiksid ja tehakse ettepanekud esinejaks kandideerimiseks sobivatele kõneisikutele või organisatsioonidele. Vajadusel toetab koordinaator taotluse koostamisel ja on abiks ettekande valmistamisel, et see kannaks e-Eesti olulisi sõnumeid.

Mõjukatel sündmustel, mis toimuvad kas A-prioriteediga sihtriikides või kus osaleb palju mõjukaid sihtriikide esindajaid, ent kus Eestile ei ole pakutud esinemisvõimalust, on oluline kohal käia osalejana, et luua sidemeid ja rahvusvahelist võrgustikku edaspidiseks. Seda tuleb kaaluda näiteks alljärgnevalt loetletud mõjukate sündmuste puhul, millel Eesti peaks seadma eesmärgiks vähemalt korra kolmeaastase perioodi jooksul teemade haakuvuse korral kohal olla ning mille korraldusmeeskondadele tasub tegevuskava raames teha ettepanek Eesti külastamiseks.

Sündmus	Toimumisaeg	Koht	Osalejad	Fookus
Web Summit	Kord aastas. November 2017	Portugal, Lissabon	Ca 53 000 tehnoloogiavaldkonna tegijat, sh IKT sektori ettevõtjaid. Esinejad on valdavalt USAst ja UKst.	Maailma mõjukaim tehnoloogia-valdkonna konverents. Konverentsi raames toimub ka mess.
Mobile World Congress	Kord aastas. 27.02-2.03.2017	Hispaania, Barcelona	Mobiilioperaatorid, -tootjad, -tarkvara loomisega tegelevad	Mobiilivaldkonna maailma tippsündmus, millega kaasneb

			ettevõtted.	suur rahvusvaheline tähelepanu. Toimub mess.
Mobile World Congress Americas	Kord aastas. September 2017	USA, San Francisco (2017)	Ca 30 000 osalejat. Juhtmevabade tehnoloogiate tootjad ja arendajad. Mobiilioperaatorid, -tootjad, -tarkvara loomisega tegelevad ettevõtted.	Mobile World Congressi sõsarsündmus. Lähtuvalt sellest, et USA on käesoleva tegevuskava vaates oluline sihtriik, väärrib ka sel sündmusel kohalolu kindlasti kaalumist. Toimuvad ka tasuta seminarid, lisaks programmis ka mess.
Nordic Business Forum	Oktoober 2017 (Helsinki) ja jaanuar 2017 (Stockholm)	Soome ja Rootsi	Ligi 6000 osalejat. Ettevõtete tippjuhid ja erinevate valdkondade liidrid.	Euroopa üks juhtivatest ärivaldkonna sündmustest. Ürituse partneriks on ka e-Estonia Showroom.
Slush	Kord aastas. 30.11-1.12.2017	Soome, Helsingi	Peamiselt <i>start-up</i> ringkonnad	<i>Start-up</i> fookusega sündmus. Geograafilise läheduse ja tiheda seose tõttu e-Eesti maine sihtriikidega on tegu ühe tähtsaima sündmusega, kus Eesti kohalolu peaks olema maksimaalne.
eID Conference	Kord aastas, sügisel.	Maailma eri riikides. 2017. aasta toimumiskoht ei ole teada.	Valitsusdelegaadid. Eestil oleks oluline sündmusel osaleda eriti juhul kui see leiab aset mõnes A-, B- või C-prioriteediga sihtriikidest.	Konverentsi temaatika puudutab Eesti e-kuvandi olulist komponenti - e-IDd.

Gartner Events	Mitmed IKT konverentsid ja seminarid läbi aasta	Erinevad riigid üle maailma, sh tegevuskava sihtriikides.	Valdkonna liidrid ning erineva taseme ja fookusega spetsialistid.	Gartner korraldab IKT valdkonnas sümposioone, foorumeid ja konverentse.
Nordic Digital Day	Kord aastas. 2017 korraldab sündmust Rootsi.	Rootsi	Ca 400 osalejat, seni peamiselt Eestist aga kuna 2017. aastal toimub sündmus Rootsis, on oodata palju oluliste sihtriikide esindajaid. Valdkonnas tegutsevate ettevõtete ja riiklike organisatsioonide esindajad.	E-valitsemise valdkonna sündmus, mis on algatatud Eesti poolt.
DLD Digital-Life-Design	Igal aastal toimub mitmeid konverentse (DLD Tel Aviv, DLDEUROPE, DLDSUMMER), lisaks kord aastas põhisündmus DLD17 (number tähendab aastat)	Saksamaa (München), USA (New-York), Iisrael (Tel Aviv)	Väga valitud, kutsetega osalejate ring. 150 tippesinejat, 1000 osalejat. Kodulehe kaudu võimalik osalemist taotleda. Väga oluline sündmus, sest põhiüritus toimub Saksamaal (A-prioriteediga sihtriik).	Digitaalse elu konverents, kus käsitletakse erinevaid teemasid. Nt 2017. aasta konverentsi teemaks on ühiskonna muutumine ja sellega seotud plaanid, mida tutvustavad ärijuhid, poliitikud, mänguloojad jne).
Year of the X	Üks kord aastas. Sündmuse nimi 2017. aastal on "Year of the Rooster"	Saksamaa, München	45 esinejat, 1000 osalejat. Saksamaal toimumise tõttu katab auditorium ja esinejatering olulisi e-Eesti maine sihtriike.	Digitaalne festival, kus on fookus innovatsioonil. Eelkõige fookusega mõjul ettevõtlusele.
Hannover Messe	Üks kord aastas.	Saksamaa, Hannover	A-prioriteediga sihtriigis toimuv oluline mess, kus osaleb üle 200 000 külastaja. Eelkõige oluline Eesti IKT	Industry 4.0 fookusega konverents.

			sektori ettevõtetele, kelle tegevusega sündmus haakub. Igal aastal on sündmusel ka üks partner-riik, milleks 2017. aastal on Poola.	
Tech Open Air	Üks kord aastas, suvel.	Saksamaa, Berliin	20 000 osalejat, üle 200 esineja.	Mitmeid erinevaid teemasid hõlmav suursündmus. Omavahel kohtuvad <i>start-upid</i> , tehnoloogia-ettevõtted, disain, kunst, muusika.

Tabel 12. Rahvusvahelised e-valdkonna sündmused.

Otsuseid, millistele sündmustele tuleks pöörata suuremat tähelepanu, aitab langetada kohtumiste ja esinemiste mõõdiku metoodika (vt ptk 6.1.1) - mida paremini aitab konkreetne sündmus kaasa mõõdiku sihttaseme saavutamisele, seda olulisem on seal osalemine.

Mitmete mõjukate konverentside juurde kuuluvad ka messid (Web Summit, Mobile World Congress, Mobile World Congress Americas), kus Eestil on väga oluline nähtav olla. Kuna sellised lahendused on sageli väga kulukad, tasub jätkata sündmustel osalemist e-Eesti messiboksidega, kus riik jagab kulusid erinevate valdkonna tippettevõtetele, kelle toodete ja teenustega samuti boksis tutvuda saab. Selliseid külastusi korraldab juba praegu EASi välisinvesteeringute keskus. Tegevuskava koostaja soovib messiboksidega sündmustel osalemisega jätkata. Täiendava võimalusena tasuks tulevikus kaaluda mobiilse messiboksi loomist, mis võib baseeruda näiteks e-Estonia Showroomi poolt hangitava virtuaalreaalsuse lahendusel.

3.6.3 Eestis toimuvad rahvusvahelised sündmused

Lisaks välismaal toimuvatele üritustele toimub olulisi rahvusvahelisi sündmusi ka Eestis. Tegevuskava koostaja hinnangul on Eestis toimuvate sündmuste hulk piisav ja neil on kaetud e-Eesti jaoks olulised teemad.

Seetõttu on siin toimuvate ürituste puhul eelkõige oluline, et üritusele oleksid kutsutud sihtriikide esindajad - kas siis esinejate või osalejatena. Koordinaator algatab selleks allpool kirjeldatud ürituste korraldajatega koostööd ja teeb vajadusel ettepanekuid üritustel esinejate ja osalejate osas.

Sündmus	Toimumisaeg	Koht	Osalejad	Korraldaja	Fookus
CyCon (International Conference)	Kord aastas, kevadel. 20.05-2.06.	Tallinn	Küberkaitse valdkonna spetsialistid	NATO küberkaitsekeskus	Küberkaitse

on Cyber Conflict)	2017				
Estonian ICT week	Kord aastas, kevadel. 27.05-3.06.2017	Tallinn Tartu	Lai rahvusvaheline auditoorium	EAS	2017. aasta programm ei ole hetkel selge. ICT Week koondab nädalasse mitmeid valdkondlikke konverentse ja seminare. Näiteks on ICT Weeki raames toimunud Tallinn e-Governance Conference, Latitude59, Nordic Digital Day konverents jne
Tallinn e-Governance Conference	Kord aastas, Estonian ICT week raames.	Tallinn	E- valitsemise valdkonna liidrid	e-Riigi Akadeemia	E-valitsemine
IT Law Conference	Kord aastas, Estonian ICT week raames.	Tallinn	Valdkonna eksperdid, akadeemilised ringkonnad, riiklike organisatsioonide esindajad	Tartu Ülikool	IKT mõju seadusandlusele ja õigussektorile
Latitude 59	Kord aastas, Estonian ICT week raames.	Tallinn	<i>Start-up</i> ringkonnad üle Baltikumi	EAS, Startup Estonia, WiseGuys	Üks olulisemaid <i>start-up</i> ringkonna sündmusi Baltikumis
Industry 4.0 in Practice	Kord aastas, november 2017	Tallinn	Eesti, Põhjamaade ja Saksamaa IKT valdkonna ja tööstus-ettevõtete juhid	ITL	Ettevõtete parimate praktikate tutvustamine
Eesti Sõprade rahvusvaheline kokkutulek	Kord aastas, suvel	Tallinn	Ettevõtjad, poliitikud ja kultuuri-tegelased	Toomas Hendrik Ilves ja EAS	Kokkutulekuga tänatakse ettevõtjaid, poliitikuid ja kultuuri-tegelasi, kelle tegevus on aidanud Eestil areneda dünaamilise majanduse ning

					ärksa kultuurikeskkonnaga euroopalikuks riigiks, ning kellel võib olla võtmeroll välisinvesteeringute Eestisse toomisel. Kokkutuleku teemad on olnud tihedalt seotud e-Eestiga.
SubTech Conference 2018	Kord aastas	Tallinn (2018)	Ei ole tegevuskava koostamise hetkel selge	Tartu Ülikool	Ei ole tegevuskava koostamise hetkel selge

Tabel 13. Eestis toimuvad rahvusvahelised sündmused.

3.6.3.1 Digital Society Day

Selleks, et kindlustada oma avalikku positsiooni e-teemade eestvedajana ning luua täiendavat diskussiooniplatvormi infoühiskonna teemadel, pakuvad tegevuskava koostajad ühe iga-aastase algatusena välja rahvusvahelise Digital Society Day traditsiooni algatamise. Digital Society teema on väga lai ja võimaldab erinevatel aastatel keskenduda infoühiskonna erinevatele alamteemadele nagu näiteks digitaalne identiteet, meditsiin, haridus, küberturvalisus jne.

Eraldi päeva algatamine infoühiskonna teemade käsitlemiseks eeldab mitmete oluliste algatuste ajastamist kitsasse perioodi ja pakuks rahvusvaheliselt olulist võimendust. Näiteks võiksid Digital Society Day raames toimuda mõned rahvusvahelised konverentsid, avalikud loengud, sündida ametlikud ühiste kavatsuste protokollid või muud lepped ja avalikku tähelepanu võiks tõmmata erinevatele valdkondlikele uuringutele ja läbi viidud küsitlustele. Tegevusi saab kajastada e-Eesti erinevates kanalites, meedias ja sotsiaalmeedias.

Täpne programm pannakse paika e-Eesti maine juhtrühmas, päeva peakorraldaja on e-Riigi Akadeemia (eGA). Päeva korraldamisel on oluline arendada rahvusvahelist võrgustikku ja kaasata päeva tähistamisesse ka teisi riike. Näiteks võiksid ühena esimestest Digital Society Day päeval osaleda A-prioriteediga sihtriigid, et suurendada meediatähelepanu just neis riikides. Kuna ainsa käesolevas tegevuskavas A-prioriteediga riigina kuulub Digital-5 hulka Suurbritannia, siis oleks põhjendatud teha esimesel korraldusaastal süvendatud koostööd just selle riigi organisatsioonidega.

Päeva algatamise tugevuseks on asjaolu, et esimestel aastatel võib sündmusesse kaasatud riike olla vähem ning sündmuse mahtu ja sellega seoses ka eelarvelist kulu on lihtne piirata. Samas saab Eesti end edaspidi alati soovi korral siduda päeva kommunikatsiooniga viidates enda algatajarollile.

Tõenäoliselt jääb Digital Society Day esmakordne tähistamine 2018. aastasse.

Esinemiste ja kohtumistega seotud tegevused rahvusvahelise maine edendamise tegevuskavas:

- Mõjukate rahvusvaheliste sündmuste monitooring ja ettepanekud esinejaks kandideerimiseks sobivatele kõneisikutele või organisatsioonidele
- e-Eesti osapoolte abistamine rahvusvahelistele sündmustele esinejaks kandideerimisel
- Kõneisikute ettevalmistamine rahvusvahelisteks konverentsideks ja sündmusteks
- e-Eesti teemade tutvustamine rahvusvaheliste sündmuste messiosas
- Rahvusvaheliste sündmuste korraldajatele e-Eesti roadshowde korraldamine (vähemalt 2 sündmust aastas)
- Eesti-visiitide korraldamine A-prioriteediga sihtriikide ärilistele- ja riiklikele delegatsioonidele
- Koostöö Eestis toimuvate rahvusvaheliste sündmuste korraldajatega eesmärgiga kaasata programmi e-Eesti olulisi teemasid ja kaasata sihtriikide esinejaid või osalejaid
- Info koondamine e-Eesti kõneisikute kohtumiste ja esinemiste kohta

3.7 Akadeemiline koostöö

e-Eesti rahvusvahelise tuntuse ja mõjukuse suurendamisel on väga oluline roll ka akadeemilisel koostööl. Eesti e-riik annab väga palju uurimismaterjali erinevate teadusvaldkondade uurijatele nii kodumaal kui rahvusvaheliselt. Sisukad teadustööd ja -artiklid on hea võimalus meie e-loo jäädvustamiseks ja maailmale tutvustamiseks.

Iga-aastaselt tuleb erinevatele ülikoolidele Eestis ja A-prioriteediga sihtriikides pakkuda välja olulisi IKT valdkonna teadustööde teemasid. Ettepanekud koondab kokku e-Eesti juhtrühm. Oluline on, et teadustööde teemad hõlmaksid väga erinevaid teadusvaldkondi ja pakuksid uurimiseks ainekult IKT-erialade tudengite kõrval ka näiteks sotsiaalteadlastele.

A-prioriteediga sihtriikides uste avamiseks tuleb otsida võimalusi näiteks külalisloengute andmiseks kas seoses mõne muu visiidi või kohtumisega või eraldiseisvalt. Võimalusel tuleb pidada külalisloenguid sihtriikide kõrgkoolides, juhul kui seda on võimalik teha kõneisikute plaanipäraste välisvisiitide raames.

Eesti peaks looma rahvusvahelise e-Eesti teadusgrandi, mille toel on teaduritel võimalik pühenduda meie e-riigi erinevate aspektide uurimisele. Iga kahe aasta tagant välja antava grandu statuudi väljatöötamine on kavas tegevuskava teisel elluviimise aastal. Grandiga tuleks toetada riiklikult oluliste e-Eesti aspektide uurimisele pühenduvaid teadlasi Eestis või sihtriikides.

Akadeemilise koostööga seotud tegevused rahvusvahelise maine edendamise tegevuskavas:

- Teadustööde teemade väljapakkumine kõrgkoolidele Eestis 2018/19 ja 2019/20 õppeaastateks
- Teadustööde teemade väljapakkumine kõrgkoolidele A-prioriteediga sihtriikides 2018/19 ja 2019/20 õppeaastateks
- e-Eesti kõneisikute külalisloengute korraldamine A-prioriteediga sihtriikides (5 tk)
- e-Eesti teadusgrandi väljatöötamine ja väljaandmine (2018)

3.8 Konkursid

Üks viis Eesti e-lahendustele rahvusvahelist tähelepanu saada ja Eesti e-riigi mainet edendada on osaleda erinevatel e-lahenduste konkurssidel.

Tegevuskava koostajate ja e-Eesti maine juhtrühma hinnangul ei ole konkurssidel osalemine siiski prioriteetse tähtsusega. Esiteks on konkurssidel osalemisega seotud rahvusvaheline tähelepanu jäänud seni pigem tagasihoidlikuks. Kuigi tiitleid peetakse väga oluliseks näiteks Lähis-Ida riikides, ei kuulu käesoleva tegevuskava A- või B-prioriteediga sihtriikide hulka ühtegi sellele regioonile riiki.

Samal ajal on kindlasti tunnustustele kandideerimisest jätkuvalt huvitatud e-lahenduste loomise vahetult seotud organisatsioonid ja ettevõtted, kes kindlasti lähtuvalt võimalikust kasust tiitlitele kandideerivad. Keskset koordineerimist tegevuskava koostajad konkurssidel osalemiseks vajalikuks ei pea.

Konkurss	Toimumisaeg	Korraldaja	Taustainfo
World Summit Award	Konkurssi korraldatakse üle ühe aasta. Viimane konkurss toimus 2015. aastal.	United Nations	Eesmärk on valida välja maailma parimad digitaalsed innovatsiooniprojektid, millel on ühiskonnale oluline mõju. Eestit WSAI esindanud osalejad on selgitanud välja siseriiklikul konkursil "Eesti parim e-teenus". 2015. aastal pälvisid konkursil tunnustust nii Teleport Flock kui ka Testilo. Enne seda on konkursil võitjate hulka tulnud GoSwift ja TransferWise (2013), e-aastaaruanne (2011) ja Doc@HOME (2003).

United Nations Public Service Award	2016. aastal konkurssi ei korraldatud ja selle edasise toimumise kohta teated puuduvad.	United Nations	United Nationsi peaassamblee on nimetanud 23. juuni "avalike teenuste päevaks". Viimati toimus konkurss 2015. 2015. aastal pälvis Euroopa ja Põhja-Ameerika regioonis ühes neljast kategooriast esikoha Eesti e-äriregister.
EPSA (European Public Sector Award)	Toimub üle aasta (senised konkursid: 2007, 2009, 2011, 2013, 2015)	EIPA (European Institute of Public Administration)	Avaliku sektori projekti tunnustamiseks loodud auhind.

Tabel 14. Olulisemad e-valdkonnaga seotud rahvusvahelised konkursid.

4. e-Eesti rahvusvahelise mõjukuse mõõdikud, sihttasemed ja võtmetulemused

e-Eesti rahvusvahelise mõjukuse mõõtmiseks infoühiskonna, sh e-riigi teemadel on tegevuskava koostaja valinud kolm otsest põhimõõdikut, mis käesoleva tegevuskava suundadega kõige paremini haakuvad:

- e-Eesti kõneisikute rahvusvahelise ulatusega kohtumised ja esinemised,
- e-Eesti kajastused rahvusvahelises meedias ja
- e-Eesti kajastused sotsiaalmeedias.

Lisaks kolmele põhimõõdikule vaadeldakse igal aastal ka kolme parameetrit, mis otseselt vaid käesoleva tegevuskava elluviimisest ei sõltu, ent mis annavad siiski kaudse ülevaate e-Eesti rahvusvahelise maine seisust:

- Eesti IKT sektori ekspordimaht,
- e-Residentide hulk ja
- e-Estonia Showroomi külastuste hulk.

Mõõdikute eesmärk on anda nii kvantitatiivne kui kvalitatiivne ülevaade e-Eesti rahvusvahelise maine hetke seisust. Sihttase on seatud kajastuste arvule, sest seda on võimalik kvantitatiivselt mõõta, ent lisaks mõõdetakse jooksvalt ka teisi parameetreid (kajastuste ulatust, haaravust, emotsioone, neis sisalduvaid prominente ja brände) ja tehakse nende põhjal igakuiseid ja aastapõhiseid kokkuvõtteid. Meedia ja sotsiaalmeedia kokkuvõtteid koostatakse paralleelselt, ühes dokumendis.

e-Eesti rahvusvahelise mõjukuse mõõdikute seadmisel tutvus tegevuskava koostaja ka mitmete rahvusvaheliste näidetega Soomest ja Singapurist, mis Eestile endast kas geograafilise läheduse või tugeva e-maine poolest head õppematerjali kujutavad. Oma olemuselt on erinevate riikide maine-eesmärkide mõõtmisele keskenduvad uurimustööd ja analüüsid üsna sarnased, keskendudes valdavalt meediaanalüüsile nii ühikute loendamise kui kontentanalüüsi kaudu.

Meediaanalüüsides puhul on enamasti fookuses kajastuste tonaalsus (kas tegu on positiivsete või negatiivsete lugudega) ja kajastuste põhiteemad. Riigi brändide uurimisel lähtutakse sageli sarnastest teooriatest nagu mistahes muu brändi puhul ning analüüsitakse riigi positsioneerit

võrreldes teiste riikidega, selle peamisi kuvanditunnuseid ja “väärtuspakkumist” erinevatele sihtrühmadele. Valdkondadest analüüsitakse enamasti keskkonna, kultuuri, majanduse, ajaloo inimeste, ressursside, poliitikate, riigiga seotud brändide, investeringute ja turismi aspekte.

Samuti on võimalik hinnata riigi kuvandit kas elanikkonnas üldiselt või konkreetses segmentides laiapõhjaliste uuringute kaudu. Käesoleva tegevuskava koostamine taoliste suuremastaabiliste rahvusvaheliste uuringute korraldamist ei hõlma, ent tulevikus võib ühe võimaliku mõõdikuna kaaluda ka e-Eesti rahvusvahelise kuvandi uuringut, mida Eesti Disainimeeskond on tegevuskava valmimise hetkel kavandamas.

4.1 Otsesed e-Eesti rahvusvahelise mõjukuse mõõdikud

4.1.1 Kohtumised ja esinemised

Eesti rahvusvahelise mõjukuse mõõtmisel e-Eesti teemadel on vajalik süsteemselt analüüsida, millised kõneisikud, millistel e-Eesti teemadel, missuguste sihtriikide auditooriumidele ja kui sageli esinevad. See võimaldab hinnata, missugustesse sihtriikidesse tuleks suunata täiendavat proaktiivset tähelepanu. Tegevuskava koostaja on loonud selleks vajaliku mõõdiku metoodika ja alustas sisendi kogumist oktoobris 2016 eesmärgiga saada paika baastase. 2017. aastal jätkab sisendinfo kogumist tegevuskava koostaja.

Kõneisikute esinemiste jälgimise, analüüsi ja tagasisidestamise kaudu on võimalik tõsta ka nende kontaktide kvaliteeti ja sisulist vastavust e-Eesti rahvusvahelise maine eesmärkidele.

Kohtumiste ja esinemiste puhul on mõjukuse hindamisel määrava tähtsusega järgmised kriteeriumid:

- Kõneisiku **mõjukus**
- Kohtumise või esinemise mõjukus:
  - Auditooriumi **mõjukus**
  - Auditooriumi **suurus**
  - Ettekande või kohtumise **sisu** vastavus e-Eesti maine eesmärkidele (nt teemapüstitus, teema osakaal, lähtumine e-Eesti jutupunktidest)
- Auditooriumi vastavus **sihtriikidele**

Mõõdiku vaatest on olulised vaid rahvusvahelised kontaktid, st kas ettekanded rahvusvahelistel sündmustel, mis toimuvad Eestis või mujal riikides ning rahvusvahelised kohtumised, millel meie delegaadid osalevad kas välismaal või Eestis.

Tulenevalt hindamiseks olulistest kriteeriumidest on vajalik koguda sündmuste kohta täpsemat infot. Selleks on loodud kohtumiste ja esinemiste vorm, mis asub tegevuskava lisa 7.

Tabeli täitmise sagedus on orienteeruvalt 1x kuus. Peamiselt tegelevad tabeli täitmisega e-Eesti maine juhtrühma liikmed. Sõltuvalt kõneisikute ringist võib tabeli täitmisesse olla kaasatud ka mõni osapool, kes e-Eesti maine juhtrühma töös regulaarselt ei osale. Tabeli täitmine toimub Google Drive keskkonnas asuvas koostöökaustas.

Igas kategoorias annab koordinaator analüüsi käigus konkreetsele esinemisele või kohtumisele hinde 0 või 1. Erandiks on kategooria “auditooriumi vastavus sihtriikidele”, kus analüüsi lihtsustamiseks hinnatakse skooriga 1 B-prioriteediga sihtriike ja skooriga 2 A-prioriteediga sihtriike.

Kategooria	0	1	Kommentaar
Kõneisiku mõjukus	Vähem mõjukas e-Eesti kõneisik: kõneisikute gruppi "muu e-Eesti kõneisik" kuuluv isik.	Väga mõjukas e-Eesti kõneisik: riigijuhist e-Eesti kõneisik, ameti poolest e-Eesti kõneisik, e-Eesti saadik või IKT sektori ettevõtte kõneisik.	e-Eesti kõneisikute mõjukust mõõdetakse, arvestades peatükis 3.5.1 loodud kõneisikute gruppe.
Auditooriumi mõjukus	Vähem mõjukas auditoorium: auditooriumisse kuuluvad peamiselt spetsialistid ja teised vähema mõjukusega isikud.	Väga mõjukas auditoorium: auditooriumisse kuulub väga mõjukaid isikuid (nt riigijuhid, investorid vmt).	
Auditooriumi suurus	Väiksem auditoorium: kuni 50 osalejat.	Suur auditoorium: üle 50 osaleja.	
Sisu vastavus e-Eesti maine eesmärkidele	Osaliselt e-Eesti sisuline kohtumine või esinemine: Kohtumise või esinemise sisu on osaliselt seotud e-Eesti teemadega.	Täielikult või suures osas e-Eesti sisuline kohtumine või esinemine: Kohtumise või esinemise sisu on täielikult või suures osas seotud e-Eesti teemadega.	Kontakti sisu, st kas temaatika oli täielikult või suures osas seotud e-Eesti saavutuste tutvustamisega või puudutati teemat vaid osaliselt või vähesel määral.
	1	2	
Auditooriumi vastavus sihtriikidele	B-prioriteediga sihtriikidele vastav auditoorium: auditoorium koosneb peamiselt või täielikult e-Eesti maine sihtriikide B-prioriteediga riigi/riikide esindajatest.	A-prioriteediga sihtriikidele vastav auditoorium: auditoorium koosneb peamiselt või täielikult e-Eesti maine sihtriikide A-prioriteediga riigi/riikide esindajatest.	Sihtriigid on varasemalt kokku lepitud ning jaotatud prioriteetsuse järgi erinevatele tasemetele lähtuvalt sellest kuivõrd laialdased on sihtriigis Eesti huvid (vt peatükk 3.2).

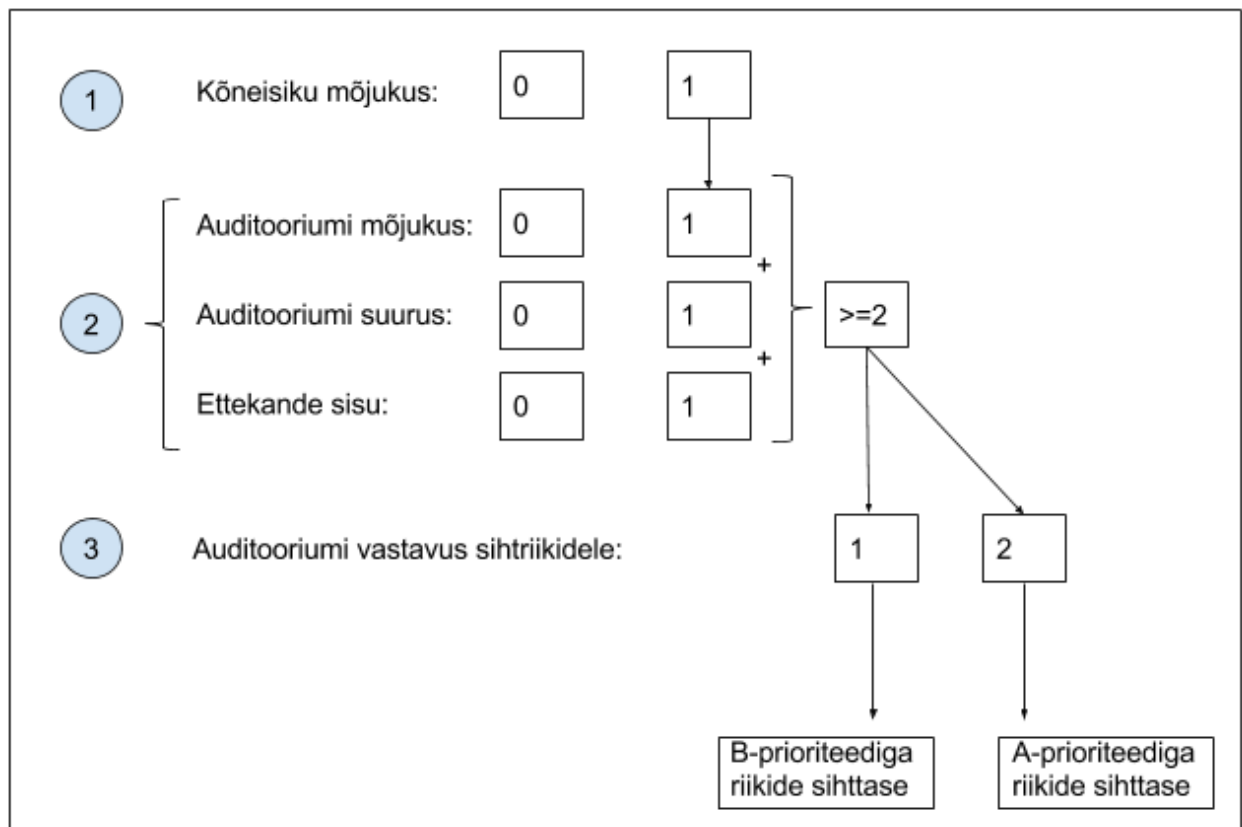
Tabel 15. e-Eesti esinemiste ja kohtumiste hindamise mudel.

e-Eesti kohtumiste ja esinemiste vormi (lisa 7) sisestatud andmed kodeerib eelkirjeldatud legendi alusel tegevuskava koordinaator, misjärel on võimalik hinnata esinemiste ja kohtumiste mõõdiku sihttaseme saavutamist.

Juhul, kui kõneisik saab kõneisiku mõjukuse kategoorias hindeks 0, siis mõõdiku sihttaseme täitmisel seda kohtumist/esinemist arvesse ei võeta, sest eesmärgid on seatud just väga mõjukate ehk e-Eesti rahvusvahelist mainet kõige rohkem edendavate kontaktide kohta. Samas kogutakse siiski infot ka selliste sündmuste kohta, et hinnata näiteks kõneisikute koolitusvajadust.

Kohtumise või esinemise mõjukuse hindamiseks võetakse arvesse auditooriumi mõjukust, auditooriumi suurust ja sisu vastavust e-Eesti maine eesmärkidele. Mõjukas on sündmus, mis saab hinde "1" vähemalt kahes nimetatud kategoorias.

Joonis 3. e-Eesti esinemiste ja kohtumiste mõõdiku sihttasemete määramine.

4.1.1.1 Kohtumiste ja esinemiste mõõdiku sihttasemed

Terviklikku ülevaadet olulistest rahvusvahelistest kohtumistest ja esinemistest enne 1. oktoobrit 2016 ei kogutud ning terviklikku ülevaadet tegevuskava koostamise hetkel ei ole.

Vahemikul 1.10.2016 - 30.11.2016 osalesid e-Eesti kõneisikud kokku 28 esinemisel või kohtumisel. Neist 26 puhul oli tegu väga mõjuka e-Eesti kõneisikuga. Kahe kuu jooksul osalesid e-Eesti mõjukad kõneisikud kokku kümnel sündmusel, mille auditoorium kattis peamiselt või täielikult A-prioriteediga e-Eesti maine sihtriike ja kahel sündmusel, mis katsid peamiselt või täielikult B-prioriteediga sihtriike. Mõjukaks võib eelnevas peatükis kirjeldatud meetodika alusel (pidades silmas auditooriumi suurust, mõjukust ja sisu seotust e-Eesti teemadega) pidada kümmet A-prioriteediga sihtriikides toimunud sündmust ja üht B-prioriteediga sihtriigis toimunud sündmust.

Kuna sündmuste toimumine on tugevalt seotud hooajalisusega ja kahe kuu andmete baasilt tehtavad järeldused võivad olla ekslikud, siis täpsustatakse mõõdiku baas- ja sihttasemed 2019. aastani 2017. aasta esimese kvartali lõpus, mil on kogunenud piisav baas edasiste tulemuste hindamiseks.

Esinemiste ja kohtumiste mõõdiku osas seatakse sihttasemed eraldi iga A-prioriteediga riigi lõikes ja tervikuna B-prioriteediga sihtriikide grupi kohta.

Kohtumiste ja esinemiste mõõdiku sihttasemed aastani 2019 **A-prioriteediga sihtriikides** (USA, UK, Saksamaa, Soome ja Rootsi) on järgmised:

e-Eesti väga mõjukad kõneisikud (kategorias kõneisiku mõjukus saanud hindeks 1) **osalevad igal tegevuskava aastal kokku vähemalt kolmel (3) mõjukal sündmusel** (kategoriates auditooriumi mõjukus, auditooriumi suurus ja ettekande sisu saanud hinnete summaks vähemalt 2) **igas A-prioriteediga sihtriigis või peamiselt või täielikult A-prioriteediga sihtriigi/sihtriikide esindajatest koosneva auditooriumiga sündmusel Eestis** (kategorias auditooriumi vastavus sihtriikidele saanud hindeks 2).

Kohtumiste ja esinemiste mõõdiku sihttasemed aastani 2019 **B-prioriteediga sihtriikides** on järgmised:

e-Eesti väga mõjukad kõneisikud (kategorias kõneisiku mõjukus saanud hindeks 1) **osalevad igal tegevuskava aastal kokku vähemalt kaheksal (8) mõjukal sündmusel** (kategoriates auditooriumi mõjukus, auditooriumi suurus ja ettekande sisu saanud hinnete summaks vähemalt 2) **B-prioriteediga sihtriikides või peamiselt või täielikult B-prioriteediga sihtriigi/sihtriikide esindajatest koosneva auditooriumiga sündmusel Eestis** (kategorias auditooriumi vastavus sihtriikidele saanud hindeks 1), kusjuures kolmeaastase perioodi jooksul tuleb katta vähemalt ühe mõjuka kontaktiga kõik B-prioriteediga sihtriigid.

Mõõdik	Baastase (2016)	Sihttase (2017)	Sihttase (2018)	Sihttase (2019)	Kommentaar
Esinemised ja kohtumised: A-prioriteediga sihtriigid	Baastase on tegevuskava valmimise hetkel sätestamata. Seatakse 2017. I kvartali lõpus.	Iga sihtriigiga on aasta jooksul vähemalt 3 mõjukat kontakti, st kokku vähemalt 15 mõjukat kontakti.	Iga sihtriigiga on aasta jooksul vähemalt 3 mõjukat kontakti, st kokku vähemalt 15 mõjukat kontakti.	Iga sihtriigiga on aasta jooksul vähemalt 3 mõjukat kontakti, st kokku vähemalt 15 mõjukat kontakti.	Sihttase täpsustatakse 2017. aasta I kvartali lõpus. Vajadusel korrigeeritakse kvartaalselt.
Esinemised ja kohtumised: B-prioriteediga sihtriigid	Baastase on tegevuskava valmimise hetkel sätestamata.	Kogu B-prioriteediga sihtriikide grupi peale on aasta	Kogu B-prioriteediga sihtriikide grupi peale on aasta	Kogu B-prioriteediga sihtriikide grupi peale on aasta	Sihttase täpsustatakse 2017. aasta I kvartali lõpus.

	Seatakse 2017. I kvartali lõpus.	jooksul vähemalt 8 mõjukat kontakti	jooksul vähemalt 8 mõjukat kontakti.	jooksul vähemalt 8 mõjukat kontakti.	Vajadusel korrigeeritakse kvartaalselt.
--	----------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	---

Tabel 16. e-Eesti kohtumiste ja esinemiste mõõdiku sihttasemed.

4.1.1.2 Mõõdiku võtmetulemused

Käesoleva tegevuskava eesmärkide kontekstis võib esinemise ja kohtumiste mõõdikut pidada kõige olulisemaks, sest just selliste kontaktide kaudu on võimalik kõige otsesemalt mõjutada konkreetseid sihtrühmasid e-Eesti rahvusvahelise maine sihtriikides. Esinemisi ja kohtumisi mõjutab omakorda oluliselt see, kas ja milline on e-Eesti nähtavus sihtriikide meedias ja suure ulatusega sotsiaalmeediakanalites.

Kuna kõige enam tuleb e-Eesti rahvusvahelise maine edendamisel panustada just A-prioriteediga sihtriikidesse, siis on käesoleva tegevuskava võtmetulemuseks just nende riikidega seotud mõjukate esinemiste ja kohtumiste hulk.

Mõõdiku võtmetulemused on toodud e-Eesti kohtumiste ja esinemiste mõõdiku sihttasemeid puudutavas tabelis 16.

4.1.2 e-Eesti kajastused rahvusvahelises meedias

Üks olulisi mõõdikuid, mis aitab operatiivselt hinnata e-Eesti maine edenemist, on rahvusvahelised meediakajastused.

Mõõdikus on kasutusel Meedius Fusion rahvusvaheline monitooringulahendus, mis monitoorib globaalselt elektroonilist meediat:

- *online*-uudiste portaale,
- uudisteagentuure,
- ajakirjade *online*-väljaandeid,
- ajalehtede *online*-väljaandeid,
- telekanalite *online*-väljaandeid,
- raadiojaamade *online*-väljaandeid.

Kaasatud on meediakanalid kõigist riikidest Põhja-Koreani ning kajastusi saab filtreerida 186-st erinevast keelest. Käesoleva tegevuskava raames kogutakse monitooringusüsteemi kaudu infot inglise, soome, saksa ja rootsi keeltes.

Meediakajastuste kvantitatiivsed põhimõõdikud on:

- kajastuste arv (tk) - seatakse sihttasemed iga A-prioriteediga sihtriigi kohta,
- kajastuse ulatus (*reach* ehk auditooriumi kontaktide arv, tk),
- kajastuse haaravus (*engagement* ehk auditooriumi reaktsioonid kajastusele kommentaaride, jagamiste, *like*'ide jms näol),
- e-Eesti kõneisikute mõjukus (määratakse monitooringusüsteemis arvestades kajastuste arvu, ulatust ja haaravust).

Meediakajastuste kvalitatiivsed lisamõõdikud, millega analüüsitakse mõne konkreetse kommunikatsioonitegevuse tulemuslikkust, on:

- kajastustes sisalduvad emotsioonid,
- kajastustes sisalduvad prominendid,
- kajastustes sisalduvad brändid.

Kõiki mõõdikuid jälgitakse nii e-Eesti teemade kui kõneisikute lõikes, nii teemasid ja kõneisikuid ükshaaval vaadates kui kogumis. Kasutusel olev monitooringulahendus võimaldab analüüsida kõiki mõõdikutes loetletud parameetreid programmi sisseehitatud meetodika alusel.

Monitooritavad märksõnad on seotud e-Eesti peamiste komponentide¹, kõneisikute ja eraldiseisvate põhiteemadega (nt e-Residentsus, viies vabadus jne). Monitooringu märksõnade loendi leiab lisast 10.

Meediakokkuvõtteid koostab tegevuskava koostaja (hiljem koordineeriv osapool), kaasates kõiki põhi- ja lisamõõdikuid. Ülevaadetes kombineeritakse kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid meetodeid. Näiteid e-Eesti meediamonitooringu analüüsivõimalustest leiab lisast 8.

Tegevuskava koostamise käigus hakati välja töötama ka täiendavat meetodikat, et määratleda e-Eesti teemade osakaalu Eesti rahvusvahelist mainet kujundavast üldisest infovoost. Meetodika lõplikku valmimist ja kinnitamist takistab kaks asjaolu. Esiteks on vaja rahvusvahelist meediapilti jälgida pikema aja jooksul ja teiseks takistab kõigist Eestit mainivatest kajastustest e-Eesti teemaliste kajastuste osakaalu määramist kajastuste ülisuur hulk (ca 30 000 augustis, 50 000 septembris ja 75 000 oktoobris). Kasutusel olev monitooringupakett võimaldab töödelda kuni 10 000 kajastust kuus. Kui tegevuskava elluviimise käigus leidub võimalus mahukama monitooringupaketi kasutamiseks, on võimalik hinnata ka e-Eesti teemade üldist osakaalu Eesti koha avaldatud meediakajastustes.

4.1.2.1 Meediakajastuste mõõdiku sihttasemed

Tegevuskava koostamise hetkel on tegevuskava koostajale kättesaadavad baasandmed ingliskeelses meedias avaldatud kajastuste kohta. 2017. aasta algusest teostatakse monitooringut aga lisaks inglise keelele ka teistes A-prioriteediga sihtriikide keeltes, mistõttu täpsustatakse nii baas- kui sihttasemed 2017. aasta esimese kvartali lõpus.

Sihttasemete määramisel on oluline arvestada võrdlusbaasi eripäradega ning põhjapanevamate järelduste tegemiseks kasutada pikemaajalisi trende, sest kajastuste volatiilsus võib sõltuvalt välistest tingimustest olla väga suur. Sihttasemed vaatab kvartaalselt üle ja korrigeerib e-Eesti maine juhtrühm, võttes arvesse möödunud kvartalis toimunud ning eeloleval perioodil tulevaid sündmusi.

Tänane e-Eesti kajastuste tase rahvusvahelises meedias on saavutatud küll sihipärase, kuid keskselt koordineerimata tööga. Sellest tulenevalt on põhjust eeldada, et tegevuskava elluviimise abil õnnestub e-Eesti mainet kujundavaid kajastusi parandada nii kvalitatiivselt (tänu ühtlustatud ja kvaliteetsetele sõnumitele ning ettevalmistatud kõneisikutele) kui kvantitatiivselt (rohkem kajastusi, suurema auditooriumini).

---

¹ Põhikomponentideks on loetud erinevad e-riigi teenused X-teest e-tervise ja e-äriregistrini

Mõõdik	Baastase (2016)	Sihttase (2017)	Sihttase (2018)	Sihttase (2019)	Kommentaar
Meedia-kajastuste arv: A-prioriteediga sihtriigid	Keskmiselt ilmub kokku 500 ingliskeelset kajastust kuus. Riikide põhine baastase täpsustatakse 2017. aasta I kvartali lõpus.	Võrreldes baastasemega +10% kajastusi igas A-prioriteediga sihtriigis.	Võrreldes 2017. aasta lõpu seisuga +10% kajastusi igas A-prioriteediga sihtriigis.	Võrreldes 2018. aasta lõpu seisuga +10% kajastusi igas A-prioriteediga sihtriigis.	Sihttase täpsustatakse 2017. aasta I kvartali lõpus. Vajadusel korrigeeritakse kvartaalselt.

Tabel 17. e-Eesti meediakajastuste mõõdiku sihttase.

4.1.3 e-Eesti kajastused sotsiaalmeedias

Sotsiaalmeedia kajastusi mõõdetakse sarnaselt meediakajastustele Meedius Fusion monitooringukeskkonna abil.

Kasutatav sotsiaalmeediateenus võimaldab analüüsida e-Eesti teemade esinemist erinevates sotsiaalmeediakanalites, millest olulisematena monitooritakse:

- blogisid,
- foorumeid,
- Twitterit,
- Facebooki,
- Instagrami ja
- YouTube'i.

Neis kanalites monitooritakse kajastusi samades keeltes ja samade märksõnadega nagu meediamonitooringu puhul.

Sotsiaalmeedia postituste kvantitatiivsed põhimõõdikud:

- mainimiste arv (tk),
- mainimiste ulatus (*reach* ehk auditooriumi kontaktide arv, tk),
- mainimiste haaravus (*engagement* ehk auditooriumi reaktsioonid kajastusele kommentaaride, jagamiste, *like*'ide jms näol),
- e-Eesti kõneisikute mõjukus (määratakse monitooringusüsteemis arvestades postituse arvu, ulatust ja haaravust).

Sotsiaalmeedia postituste kvalitatiivseid lisamõõdikuid, millega analüüsitakse mõne konkreetse kommunikatsioonitegevuse tulemuslikkust:

- mainimistes sisalduvad emotsioonid,
- mainimistes sisalduvad prominendid,
- mainimistes sisalduvad *hashtag*'id ehk teemaviited.

Sotsiaalmeedia kokkuvõtteid koostab tegevuskava koostaja (hiljem koordineeriv osapool), kaasates kõiki eelnimetatud parameetreid. Ülevaates, mida koostatakse kuiselt ja aastapõhiselt, kombineeritakse ülalloetletud näitajate mõõtmisel kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid meetodeid.

4.1.3.1 Sotsiaalmeedia kajastuste mõõdiku sihttasemed

Tegevuskava koostamise hetkel on tegevuskava koostajale kättesaadavad baasandmed ingliskeelses sotsiaalmeedias avaldatud kajastuste kohta. 2017. aasta algusest teostatakse monitooringut aga lisaks inglise keelele ka teistes A-prioriteediga sihtriikide keeltes, mistõttu täpsustatakse nii baas- kui sihttasemed 2017. aasta esimese kvartali lõpus.

Sarnaselt tavameediale on olemas ka kõik eeldused e-Eesti sotsiaalmeedia mainimiste tänast taset ületada tänu tegevuskava raames algavale tõhusamale koostööle ning sihipärasele kommunikatsioonitööle.

Perioodil 1.08.2016 - 31.10.2016 kogutud monitooringustatistika kohaselt on sotsiaalmeedias ühes kalendrikuus keskmiselt 2048 e-Eesti teemasid ja kõneisikuid mainivat postitust. Sellelt baasilt on seatud ka esialgne sihttase 2017. aasta esimese kvartali lõpuni, kuni koguneb pikemaajalisem monitooringustatistika, mis võimaldab kajastuste volatiilsust põhjustavad erakorralised sündmused keskmistada. Sihttasemed vaatavad kvartaalselt üle ja korrigeerib e-Eesti maine juhtrühm, võttes arvesse möödunud kvartalis toimunud ning eeloleval perioodil tulevaid sündmusi.

Kuigi kasutatav monitooringu lahendus ei võimalda hinnata kõigi postituste tonaalsust Eesti suhtes, siis on võimalik eristada erijuhtudel postituste hulgast suurt avalikku tähelepanu pälvinud negatiivsete teemadega seotud kajastused. Näiteks kui Eesti e-lahendused peaksid sattuma küberrünnaku ohvriks ja sellega kaasneb sotsiaalmeedias ulatuslik negatiivne tähelepanu, filtreeritakse selle teemaga seotud kajastused üldmahust välja ning sihttasemete saavutamisel võetakse arvesse vaid eelduslikult positiivseid kajastusi.

Mõõdik	Baastase (2016)	Sihttase (2017)	Sihttase (2018)	Sihttase (2019)	Kommentaar
Sotsiaalmeedia kajastuste arv: A-prioriteediga sihtriigid	Keskmiselt ilmub kokku 2048 ingliskeelset sotsiaalmeedia kajastust kuus. Riikidepõhine baastase täpsustatakse 2017. aasta I kvartali lõpus	Võrreldes baastasemega +10% kajastusi igas A-prioriteediga sihtriigis	Võrreldes 2017. aasta lõpu seisuga +10% kajastusi igas A-prioriteediga sihtriigis	Võrreldes 2018. aasta lõpu seisuga +10% kajastusi igas A-prioriteediga sihtriigis	Sihttase täpsustatakse 2017. aasta I kvartali lõpus. Vajadusel korrigeeritakse kvartaalselt.

Tabel 18. e-Eesti sotsiaalmeediakajastuste mõõdiku sihttase.

4.2 Kaudsed e-Eesti rahvusvahelise mõjukuse mõõdikud

4.2.1 Eesti IKT sektori ekspordimaht

e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise üheks peamiseks eesmärgiks on Eesti IKT sektori ettevõtete rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine. Selle oluliseks ilminguks on Eesti IKT sektori ekspordimahu kasv, mistõttu on see käesoleva tegevuskava vaates heaks kaudseks mõõdikuks.

ITLi poolt läbi viidud analüüsi “Eesti info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaettevõtete peamiste majandusnäitajate analüüs 2009-2014” andmetel oli Eesti IKT sektori eksporditulu viimasel vaatlusalusel aastal (2014) 2,323 miljardit eurot. 2013.–2014. aastal moodustas IKT-sektori eksport Eesti majanduse koguekspordist ligikaudu 14%. Valmimisjärgus on ka ITLi analüüs 2015. aasta kohta.

4.2.2 e-Residentide hulk

E-Residentsus, mis muudab meie e-lahendused kättesaadavaks ka välisriikide elanikele, on viimasel kahel aastal kujunenud e-Eesti kommunikatsiooni keskseks temaks.

Daniel Vaarik on Rajaleidja kontseptsioonis (2015) pakkunud ühe e-Eesti edu mõõdikuna välja e-Residentide hulga mõõtmise. Käesolevas tegevuskavas käsitleme seda kaudse mõõdikuna, sest otseselt e-Residentide hulga suurendamisele on suunatud siiski vaid osa sihipärasest kommunikatsioonist.

Käesoleva tegevuskava valmimise hetkel (novembris 2016) on e-Residentsus enam kui 13 500 isikul. 2017. aastal on e-Residentide sihttase 25 000.

4.2.3 e-Estonia Showroomi külastused

e-Estonia Showroomi tänased peamised tegevusmõõdikud on külastavate delegatsioonide arv, välisesinemiste arv ja kaasatud ettevõtete hulk. 2017. aasta oluliseks eesmärgiks on virtuaalreaalsuse lahenduse loomine.

2017. aastal on e-Estonia Showroomil kavas vastu võtta ligi 100 delegatsiooni, kaasata 25 ettevõtet ja esineda 10-12 korral väljaspool Eestit.

Mõõdikutega seotud tegevused rahvusvahelise maine edendamise tegevuskavas:

- Analüüsitakse tulemuste saavutamist A-prioriteediga sihtriikide lõikes
- Analüüsitakse tulemuste saavutamist (kohtumiste ja esinemiste mõõdik) B-prioriteediga riigigrupi lõikes

Lisa 1. Hetkeolukorra analüüs

Dokumendile on lisatud hetkeolukorra analüüs.

Lisa 2. e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava 2017-2019 (tabel)

Dokumendile on lisatud e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava 2017-2019 tabel.

Lisa 3. e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava sihtriigid

Dokumendile on lisatud e-Eesti rahvusvahelise maine edendamise tegevuskava sihtriigid.

Lisa 4. e-Eesti rahvusvahelised kõneisikud

Dokumendile on lisatud loetelu e-Eesti rahvusvahelistest kõneisikutest.

Lisa 5. e-Eesti rahvusvahelise maine juhtrühma liikmed

Dokumendile on lisatud loetelu e-Eesti rahvusvahelise maine juhtrühma liikmetest.

Lisa 6. e-Eesti kanalid

Dokumendile on lisatud loetelu e-Eesti kanalitest.

Lisa 7. Kohtumiste ja esinemiste vorm

Dokumendile on lisatud kohtumiste ja esinemiste vorm.

Lisa 8. Näited e-Eesti meediamonitooringu analüüsivõimalustest

Dokumendile on lisatud näited e-Eesti meediamonitooringu analüüsivõimalustest.

Lisa 9. Näited e-Eesti sotsiaalmeediamonitooringu analüüsivõimalustest

Dokumendile on lisatud näited e-Eesti sotsiaalmeediamonitooringu analüüsivõimalustest.

Lisa 10. Monitooringu märksõnad

Dokumendile on lisatud loetelu e-Eesti monitooringu märksõnadest.

Lisa 11. Meedialistid

Dokumendile on lisatud meedialistid.

Lisa 12. e-Eesti kommunikatsiooniplaan

Dokumendile on lisatud e-Eesti kommunikatsiooniplaan.